

ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562
กับการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย

นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562
กับการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย

โดย

นางสาวดวงกมล ทวิสุวรรณ

รหัสประจำตัว 64-13-29

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

(อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

- ชื่อผู้จัดทำ : นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตรการพัฒนา
นักบริหารระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
- เรื่อง : ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับการแก้ปัญหาการ
พัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย
- อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์
- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ

จากการศึกษาเรื่อง “ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และเพื่อศึกษาเกี่ยวกับหลักวิชาการในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สภาพปัญหาในสังคมไทยปัจจุบัน และแนวทางของสาธารณรัฐฟินแลนด์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากหนังสือ เอกสารวิชาการ บทความ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาพบว่ามีคามพยายามร่างเพื่อให้อยู่บนหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย และให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีของเด็กปฐมวัย รวมถึงกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างไรก็ตาม ในหลายประเด็นต้องมีการตีความ เช่น คำว่า “เด็กปฐมวัย” ในประเด็นการลดความเหลื่อมล้ำ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษาไว้ เพียงแต่มีการกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในหลายมาตรา นอกจากนี้ การดำเนินการหลายอย่างจะต้องขับเคลื่อนผ่านนโยบายที่ออกโดยคณะกรรมการ เช่น มาตรา 14 จะให้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยก็ตามแต่ก็ถือว่าไม่มีความชัดเจนเพราะต้องขึ้นอยู่กับคณะกรรมการว่าจะออกนโยบายมาอย่างไร อีกทั้ง ในส่วนของการติดตามและประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการนั้นไม่ได้บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติแต่อย่างใด โดยไม่ได้มีการบัญญัติให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐสภาก็อาจเป็นปัญหาในแง่ของการบังคับให้รัฐมนตรี และหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กำหนดไว้ด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำเอกสารวิชาการตามหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการ
รัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13 เรื่อง “ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562
กับการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา ในการให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ
จัดทำเอกสารวิชาการจนเกิดความสำเร็จและสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

นอกจากนี้ ขอขอบคุณครอบครัว เพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมอบรมทุกท่านที่ทำให้กำลังใจ
รวมทั้งเจ้าหน้าที่สถาบันพระปกเกล้าผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรที่อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำ
ในการจัดทำรูปเล่มเอกสารวิชาการ จนทำให้เอกสารวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ
นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
พฤษภาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2. วัตถุประสงค์การศึกษา	4
1.3. ขอบเขตการศึกษา	4
1.4. วิธีดำเนินการศึกษา	4
1.5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับอายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	15
2.4 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562	18
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	22
3.1 ขอบเขตการศึกษา	22
3.2 วิธีการศึกษา	22
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	23
3.4 ระยะเวลาในการศึกษา	23
บทที่ 4 ผลการศึกษา	24
4.1 อายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ	24
4.2 แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมตามพระราชบัญญัติ	27
4.3 การลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติ	29
4.4 มาตรการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์	30

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	33
5.1 สรุป	33
5.2 ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	45
ประวัติของผู้ศึกษา	58

สารบัญรูปภาพ

		หน้า
รูปภาพที่ 1	ภาพการพัฒนาสมอง	7
รูปภาพที่ 2	Early Childhood Development Is A Smart Development	8

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้อย่างชัดเจน โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 54 วรรคสอง และมาตรา 258 ดังนี้

มาตรา 54 วรรคสอง กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

มาตรา 258 กำหนดว่าให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เกิดผล จ. ด้านการศึกษา (1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

นอกจากนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายข้อ 3.3 ได้กำหนดไว้ว่าสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. ๗)

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของสถานการณ์อนามัยแม่และเด็กนั้น พบว่า โดยภาพรวม มีหญิงที่ตั้งครรภ์ประมาณร้อยละ 20 ที่ไม่ได้เข้าฝากครรภ์ภายใน 3 เดือน ทำให้ไม่ได้รับการตรวจภาวะความเสี่ยงจากอาการแทรกซ้อนต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่เหมาะสม นอกจากนั้น มีเด็กอายุ 0- 6 เดือนเพียงร้อยละ 23.1 ที่ได้รับน้ำนมแม่เพียงอย่างเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดความสามารถในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านโภชนาการสำหรับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยจนทำให้เด็กไม่ได้รับโภชนาการที่ถูกต้องเหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, น. ๓๖) และจากการสำรวจโดยกระทรวงสาธารณสุข พบประมาณร้อยละ 30 ที่มีพัฒนาการไม่สมวัย (H Focus, n.d.) โดยตามรายงานการ

พัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี 2560 ที่จัดทำโดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รายงานว่า สภาพการณ์และแนวโน้มของเด็กปฐมวัยช่วงปฐมวัย 3 – 5 ปีพบว่ามีการพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 23.3 โดยเฉพาะพัฒนาการทางภาษาที่ล่าช้า (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2561) นับเป็นวิกฤติร้ายแรงต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างประเทศให้เจริญรุ่งเรือง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ขณะเดียวกัน ยังพบความเหลื่อมล้ำอีกหลายด้าน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาศัยในพื้นที่ชนบท ในครอบครัวยากจน ที่ยังคงล่าหลังทั้งในด้านสุขภาพการศึกษา และพัฒนาการโดยรวมเมื่อเทียบกับเด็กกลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่น ยังมีเด็กในประเทศไทยถึงร้อยละ 22 ที่ต้องเผชิญความยากจนในหลายมิติ ซึ่งอัตราดังกล่าวสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนเด็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำลังเผชิญกับภาวะแคะแกระในอัตราสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของประเทศ (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2564, น.25)

นอกจากนั้น ในสังคมยังพบการดูแลที่มีแนวโน้มทำให้เกิดผลกระทบทางลบกับเด็กปฐมวัย เช่น การที่พ่อแม่มีเวลาน้อยลง แต่ใช้เทคโนโลยีเลี้ยงลูกมากขึ้น โดยพ่อแม่ร้อยละ 30 ต้องทำงานนอกบ้าน และจะมีเวลาอยู่กับลูกเพียงวันละ 4 ชั่วโมง ที่เหลือจะเป็นหน้าที่ของปู่ ย่า ตา ยาย หรือพี่เลี้ยง ซึ่งจากการสำรวจพบว่าเด็กจะใช้เวลาดูโทรทัศน์เฉลี่ยวันละ 70 นาที เล่นแท็บเล็ตเฉลี่ยวันละ 65 นาที สมาร์ทโฟนวันละ 55 นาที ขณะที่ใช้เวลาอ่านหนังสือเฉลี่ยวันละ 39 นาที โดยที่พ่อแม่ร้อยละ 59 จะให้ลูกดูแท็บเล็ตตั้งแต่อายุน้อยกว่า 3 ปี ร้อยละ 20 จะซื้อแท็บเล็ตเครื่องแรกให้ลูกตอนอายุ 8 ปี และร้อยละ 54 จะปล่อยให้ลูกเล่นแท็บเล็ตตามลำพัง โดยสิ่งที่ลูกดูประจำ ได้แก่ นิทาน ร้อยละ 53 การ์ตูนร้อยละ 47 คลิปวิดีโอร้อยละ 51 มีเพียงร้อยละ 20 ที่ให้ดูเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) รวมถึง จากผลการวิจัยและติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของไทยยังพบปรากฏการณ์เร่งเรียน โดยเด็กปฐมวัยกำลังถูกเร่งรัดพัฒนาการด้านวิชาการที่เกินวัยเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนต่อในโรงเรียนประถมชื่อดังจึงเกิดปรากฏการณ์กวดวิชาตั้งแต่ออนุบาล ซึ่งเป็นการเร่งรัดให้มีพัฒนาการที่เกินวัยอย่างไม่สมดุล และจะส่งผลสูญเสียโอกาสการพัฒนาทักษะทางพฤติกรรม “มีวินัย คิดสร้างสรรค์” คุณลักษณะสู่ความสำเร็จในอนาคต (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2558)

ทั้งนี้ ปัจจัยที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยนั้นส่งผลกระทบกับการศึกษาไทยโดยรวม โดยจากรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย พ.ศ. 2557 ของ สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program : UNDP) รายงานว่า ปัจจุบันค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของประเทศไทยสูงกว่าประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ (ยกเว้นมาเลเซียและบรูไน) อย่างไรก็ตามคุณภาพของการศึกษาไทยยังเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง World Competitiveness Report ได้จัดให้คุณภาพการศึกษาโดยรวมของไทยอยู่ในอันดับต่ำที่สุดในอาเซียน โดยจากคะแนน Programme for

International Student Assessment (PISA) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) ใช้ประเมินสมรรถนะของนักเรียนอายุ 15 ปีขึ้นไปใน 3 ด้านหลัก คือด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ ผลการจัดอันดับเมื่อ ค.ศ. 2009 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 50 จากทั้งหมด 65 ประเทศที่เข้ารับการประเมิน โดยถือว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับกับประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและดัชนีการพัฒนามนุษย์ที่ใกล้เคียงกัน อาทิ ชิลี ตุรกี และโรมาเนีย (UNDP, 2557) และจากสรุปผลการวิจัย PISA 2015 โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าผลการประเมินทั้ง 3 ด้านของประเทศไทย แนวโน้มจากการประเมิน PISA 2000 จนถึง PISA 2015 มีแนวโน้มลดลง แม้ว่าช่วง PISA 2009 ถึง PISA 2012 ผลการประเมินด้านวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์จะมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ใน PISA 2015 ทั้ง 3 ด้าน กลับมีคะแนนลดลงจาก PISA 2012 (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท.), 2558) แม้แต่มาตรฐานตามเกณฑ์ภายในประเทศคุณภาพการศึกษาก็อยู่ในระดับต่ำ โดยตามรายงานพันธกิจปฏิรูปการศึกษาไทย โดยคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาระบุว่ามาตรฐานการศึกษาไทยบนฐาน หลักสูตรแกนกลางที่ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2541 เป็นมาตรฐานที่ต่ำกว่ามาตรฐานสากล แม้จะแก้ไขด้วย มาตรฐาน พ.ศ. 2561 แล้วก็ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยหลักสูตรไทยเน้นเนื้อหาสาระและการเรียนด้วยการท่องจำ กระนั้นก็ตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยการสอบของสถาบันทดสอบแห่งชาติหรือ การสอบโอเน็ต ซึ่งประเมินตามสิ่งที่มีในหลักสูตร ปรากฏผลว่า นักเรียนส่วนใหญ่สอบตก โดยได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ในเกือบ ทุกวิชา ทั้งในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สภาพดังกล่าวนี้คงเดิมไม่ดีขึ้น ตลอดเวลาติดต่อกันมากกว่าสิบปี (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา และสภาการศึกษา,ออนไลน์ , ม.ป.ป.)

ในส่วนของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่รับดูแล พัฒนาและจัดประสบการณ์เรียนรู้ การศึกษาแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึงอายุ 6 ปี หรือก่อนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นใช้ชื่อหลากหลาย และกำกับโดยหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน เช่น สถานบริการรับเลี้ยงดูแล พัฒนาเด็ก ศูนย์รับเลี้ยงเด็กในสถานประกอบการ กำกับดูแลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาลที่จัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนอนุบาลเอกชน ชั้นเตรียมอนุบาล อนุบาล ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานอื่น ๆ เช่น อนุบาลสาธิตในมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการขาดเอกภาพและการบูรณาการงานพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวม

จากตัวอย่างปัญหาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยไทยดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ว่าอยู่บนหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยหรือไม่ โดยใช้ข้อมูลจากงานวิจัยต่าง ๆ พร้อมศึกษาเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาจากต่างประเทศในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย รวมถึงศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีพระราชบัญญัติเพื่อประโยชน์ในการติดตามและผลักดันกฎหมายในอนาคตโดยจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

1) อายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย 2) แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม 3) การลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 4) มาตรการที่จะทำให้บรรลุมัตถุประสงค์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1. เพื่อศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา

2.2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับหลักวิชาการในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สภาพปัญหาในสังคมไทยปัจจุบัน และแนวทางของสาธารณรัฐฟินแลนด์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตเนื้อหาการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของข้อกฎหมายเทียบเคียงกับหลักวิชาการ และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยใช้การวิเคราะห์จากเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

3.2 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 – เดือนมกราคม 2565

4. วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษากำหนดวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ดำเนินการศึกษาข้อมูลจากงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ว่าสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือไม่ อย่างไร

5.2 เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักวิชาการในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สภาพปัญหาในสังคมไทยปัจจุบัน และแนวทางของสาธารณรัฐฟินแลนด์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา “ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เพื่อการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย” นั้น หลังจากผู้ศึกษาได้ศึกษาสถานะด้านการศึกษาของเด็กปฐมวัยไทยในบทที่ 1 แล้ว ผู้ศึกษาจะต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ศึกษาได้นำหลักวิชาการและแนวคิดมาปรับประยุกต์ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์เรื่องดังกล่าว โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับอายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
- 2) แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม
- 3) แนวคิดเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 4) สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562

1. แนวคิดเกี่ยวกับอายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

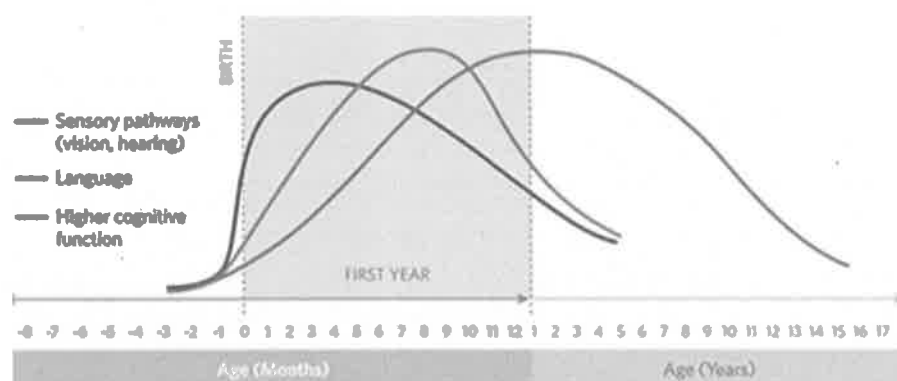
เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยด้านประสาทวิทยาศาสตร์ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการทำงานของสมองเด็กปฐมวัย ข้อมูลงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ที่พิจารณาความคุ้มค่าต่อการลงทุนในเด็กปฐมวัย และแนวคิดเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยในมุมมองขององค์การระหว่างประเทศ อาจทำให้ได้ข้อสรุปอายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายดังนี้

เมื่อพิจารณาจากการพัฒนาของสมองในด้านประสาทวิทยาศาสตร์จะพบว่าสมองของมนุษย์เริ่มพัฒนาตั้งแต่เป็นตัวอ่อนในครรภ์ (Human Embryo) เมื่อมีอายุได้เพียง 10-12 สัปดาห์เท่านั้น (ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2545, น. 12, อ้างถึงใน กนิษฐา ทัทมอญ, วาริรัตน์ แก้วอุไร, อมรรัตน์ วัฒนาธร และอังคณา อ่อนธาน, 2559, น.16) และในช่วงสองขวบปีแรกเซลล์ที่เป็นเนื้อเยื่อที่สนับสนุนการทำงานในสมองและระบบประสาทจะสร้างขึ้นจนมีจำนวนเกือบเต็มที่ โดยจะเจริญเติบโตและพัฒนาก่อตัวประสานเชื่อมโยงกันขึ้นใหม่ในอัตราสูงอย่างน่าอัศจรรย์ ประมาณ 700 – 1,000 ครั้งต่อวินาที (Shonkoff, 2009, อ้างถึงใน องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2016, น. 12) ซึ่งพัฒนาการก่อตัวเชื่อมโยงเป็นกลไกให้สมองสามารถยืดหยุ่นและปรับตัวได้ (Neuroplasticity) นี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสุขภาพกาย สุขภาพจิต เสริมสร้างความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะช่วยให้เด็กสามารถฟื้นตัวได้เร็วยามเผชิญอุปสรรค (องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2016, น. 3) ในทางตรงกันข้ามการก่อร่างของสมองที่ไม่แข็งแรงเพิ่มความเป็นไปได้ที่จะประสบความยากลำบากในชีวิตในอนาคต (Shonkoff & Phillips, 2000, cited in Jack P. Shonkoff, 2015, p. 57) โดยหากเด็ก

ไม่ได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดูและขาดสิ่งเร้าที่เหมาะสม ระบบประสาทที่กำลังเติบโตจะขาดการกระตุ้นให้ทำงานได้อย่างสมบูรณ์ และจะมีผลต่อความสามารถทางสติปัญญาของเด็กไปตลอดชีวิต (นิตยา คชภักดี, 2530, น.16 อ้างถึงใน กนิษฐา ทัทมอญ และคณะ, 2559, น.16)

เมื่อสมองของเด็กไม่ได้รับการบำรุงเท่าที่ควรหรือตามที่สมองจำเป็นต้องได้รับ โดยเฉพาะในช่วง 2 - 3 ขวบปีแรก ซึ่งสมองมีความอ่อนไหวและพัฒนาการได้รวดเร็วที่สุด จะต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะชดเชยการขาดโอกาสในช่วงนั้น และผลลัพธ์ที่ได้ก็มักจะต่ำกว่าระดับที่เหมาะสมอยู่มาก (องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2016, น. 3) ดังจะเห็นได้จากภาพการพัฒนาสมองและการเชื่อมโยงของระบบประสาทของมนุษย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านประสาทสัมผัส ภาษา และการใช้ความคิดขั้นสูงก็พัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงขวบปีแรกของชีวิตตามภาพที่ 1

Human Brain Development

Source: Nelson, C. (2000). *From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development*. Washington, DC: The National Academies Press.

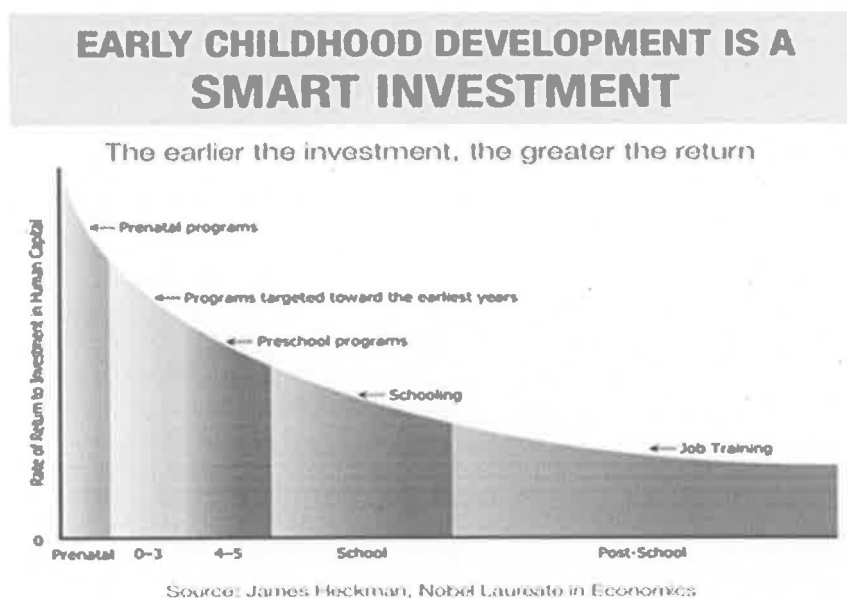
ภาพที่ 1 ภาพการพัฒนาสมอง

ที่มา: From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development. by Nelson, C., 2000, Retrieved 12 November 2018 from <https://www.educateschools.org/the-challenge/human-brain-development-chart/>

ในด้านเศรษฐศาสตร์การศึกษา งานวิจัยในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาชี้ให้เห็นชัดเจนว่า การพัฒนาเด็กในช่วงปฐมวัย (Early Childhood Development) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและสร้างความเสมอภาคด้านเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อมกันได้ ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างทุนมนุษย์ (Human Capital) ให้กับประเทศชาติ ซึ่งมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตของสังคม ลดผลกระทบที่เกิดจากการก่ออาชญากรรมและการติดยาเสพติด และที่สำคัญการพัฒนาเด็กในช่วงปฐมวัยยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในแง่ของการช่วยลด

ความแตกต่างด้านทุนมนุษย์ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของชีวิต อันเป็นสาเหตุสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมที่พบเห็นอยู่ในปัจจุบันอีกด้วย (วีระชาติ กิเลนทอง,ออนไลน์, 2560)

ศาสตราจารย์ James J. Heckman นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบลแห่ง University of Chicago ได้สรุปหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวกับการลงทุนในการพัฒนาทุนมนุษย์ไว้อย่างน่าสนใจว่า “การลงทุนในเด็กที่มีอายุน้อยกว่าจะนำไปสู่อัตราผลตอบแทนที่สูงกว่า” ซึ่งเริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์ (วีระชาติ กิเลนทอง, 2560) ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 “Early Childhood Development Is A Smart Development”

ที่มา : The Heckman Curve, by James Heckman, 2008, Retrieved 12 November 2018 from <https://heckmanequation.org/resource/the-heckman-curve/>.

ในส่วนการกำหนดช่วงปฐมวัยโดยองค์การระหว่างประเทศนั้น องค์การ UNESCO ได้นิยามว่าช่วงปฐมวัยคือช่วงเวลาตั้งแต่เกิดถึง 8 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเจริญเติบโตอย่างเด่นชัดและมีการพัฒนาของสมองขึ้นถึงจุดสูงสุด โดยในช่วงนี้เป็นช่วงที่อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและผู้คนที่อยู่รอบตัวจะมีผลต่อเด็กสูงมาก (UNESCO, n.d.) ตาม UNICEF’s Programme Guidance for Early Childhood Development’ (Internal Document), (2017) กล่าวว่า คำว่า “เด็กปฐมวัย” นั้น มักแบ่งเป็นช่วง ได้แก่ 1) ช่วงเริ่มตั้งครรภ์ถึงคลอด ซึ่งการพัฒนาของสมองเด็กเติบโตเร็วที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสุขภาพและภาวะโภชนาการของแม่เป็นสำคัญ 2) ช่วงเกิดถึง 3 ปี ซึ่งสมองยังคงพัฒนาอย่างรวดเร็วและเด็กควรได้รับสารอาหาร การปกป้อง และการตอบสนองอย่างเหมาะสมผ่านการอ่าน

ร้องเพลง การตอบสนองด้วยความรักจากผู้ใหญ่ 3) ช่วงก่อนเข้าเรียน ตั้งแต่ 3 ปี ถึง 6 ปี หรืออายุที่เริ่มเข้าสู่โรงเรียนเพื่อเรียนวิชาการ และ 4) ตามโครงการนี้รวมเด็กอายุ 6 ปี ถึง 8 ปีด้วย ทั้งนี้ การแบ่งช่วงดังกล่าวไม่ได้เป็นการแบ่งอย่างตายตัว แต่เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการและนโยบายต่าง ๆ จะไปถึงทุกช่วงวัยและครอบคลุมช่วงการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้งหมดจึงได้กำหนดช่วงอายุดังกล่าว (‘ UNICEF’s Programme Guidance for Early Childhood Development’ (Internal Document), 2017. p.7 cited in Pia R. Britto and Tara Doole (Ed.). (2017), p.9-10)

โดยสรุปจากข้อมูลข้างต้นอาจพิจารณาเป็น 2 ส่วนคือ อายุที่เริ่มคุ้มครอง และอายุที่คุ้มครองไปถึง โดยในส่วนอายุที่เริ่มคุ้มครองนั้น ทั้งจากงานวิจัยด้านประสาทวิทยาศาสตร์ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการทำงานของสมองเด็กปฐมวัย และด้านเศรษฐศาสตร์ที่พิจารณาความคุ้มค่าต่อการลงทุนในเด็กปฐมวัย ต่างก็ให้ความสำคัญตั้งแต่การปฏิสนธิ เนื่องจากในแง่ประสาทวิทยาศาสตร์นั้นสมองมีการพัฒนาตั้งแต่ปฏิสนธิ และมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงขวบปีแรก และในแง่ความคุ้มค่า

ทางเศรษฐศาสตร์ตามงานวิจัยของ Heckman ก็ระบุว่าการลงทุนตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์ให้ผลตอบแทนสูงที่สุด นอกจากนั้นการกำหนดช่วงปฐมวัยโดยองค์การระหว่างประเทศนั้น UNICEF’s Programme Guidance for Early Childhood Development’ (Internal Document), (2017) ก็ให้นิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” โดยเริ่มคุ้มครองตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ถึงคลอดด้วย ในส่วนอายุที่คุ้มครองไปถึงนั้น ทั้งองค์การ UNESCO และ UNICEF ต่างก็ครอบคลุมถึงอายุ 8 ปี

2. แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม

ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ ประธานสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า จากผลการวิจัยและติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของไทยพบว่าเด็กปฐมวัยกำลังถูกเร่งรัดให้มีพัฒนาการที่เกินวัยอย่างไม่สมดุล ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ของเด็กในอนาคต เช่น เร่งรัดพัฒนาการด้านวิชาการที่เกินวัย เพื่อโอกาสในการเข้าเรียนต่อในโรงเรียนประถมชื่อดัง จึงเกิดปรากฏการณ์กวดวิชาตั้งแต่อนุบาล ทั้งในช่วงวันหยุดและวันปิดเทอมเร่งเรียน เขียน อ่าน เกินพัฒนาการเด็ก ซึ่งเกิดจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน จากความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องการให้เด็กอนุบาล อ่านออก บวกลบเลขได้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2558)

นอกจากนั้น การวัดผลด้วยการทดสอบความรู้ด้านเนื้อหาสาระ ทำให้ระบบการเรียนการสอนเด็กในระดับอนุบาล และประถมศึกษาตอนต้นมุ่งเน้นการท่องจำความรู้ ซึ่งเป็นการสูญเสียโอกาสในการเรียนรู้จากหน้าต่างแห่งโอกาส เพราะเด็กในช่วงปฐมวัยสมองจะเปิดรับการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยเฉพาะทักษะด้านพฤติกรรม เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางอารมณ์ การพูดและการเคลื่อนไหว แต่เมื่อเด็กถูกพัฒนาทักษะเพียงด้านเดียวส่งผลให้เด็กขาดแรงจูงใจการเรียนรู้ ขาดทักษะ

ในการทำงานร่วมกับคนอื่น และขาดทักษะความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นการเสียโอกาสที่มีอยู่อย่างจำกัดในการสร้างทักษะทางด้านพฤติกรรม ซึ่งจะส่งผลต่อคุณลักษณะความสำเร็จ ด้านการศึกษาและการทำงานในอนาคตของเด็ก (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2558)

ในขณะที่จากงานวิจัยจากอีกหลายแหล่งที่ยืนยันว่าการเร่งรัดพัฒนาการโดยเฉพาะด้านวิชาการส่งผลกระทบต่อเด็กปฐมวัย

รายงานจาก The National Institutes of Health (NIH) ปี 2007 ติดตามเด็กมากกว่า 900 คน จากอายุ 54 สัปดาห์ถึงประถมศึกษาปีที่ 3 โดยควบคุมตัวแปรทางครอบครัวไว้แล้วพบว่าเด็กที่เข้าอนุบาลเร็วกว่าทำคะแนนด้านการรู้จักตัวอักษร-คำ สูงกว่า แต่คะแนนด้านภาษา ความเข้าใจ และการคิดเชิงคณิตศาสตร์ต่ำกว่าเด็กที่เข้าอนุบาลช้ากว่า เด็กที่เข้าอนุบาลช้ากว่าพบว่าคะแนน 4 ด้านนี้เพิ่มขึ้นมากกว่า เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและอย่างชัดเจน คือ รู้จักตัวอักษร-คำ การแก้ปัญหา ความจำรูปประโยค และคำศัพท์จากรูปภาพ และเมื่อถึงประถม 3 สามารถทำคะแนนการแก้ปัญหา และคำศัพท์จากรูปภาพได้สูงกว่าเด็กที่เข้าเรียนเร็วกว่า ทั้งนี้ โดยเป็นอิสระจากสถานะทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจ - NICHD Early Child Care Research Network. Age of Entry to Kindergarten and Children's Academic Achievement and Socioemotional Development. Early Education Development 2007; 18 (2): 337-368. (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2561)

งานวิจัยระบาดวิทยาระยะยาวติดตามเด็กนิวซีแลนด์ 1,000 คนจากวัยเด็กถึงวัยผู้ใหญ่ พบว่าคะแนนการควบคุมกำกับตนเอง (self-regulation) ทำนายผลลัพธ์ของชีวิตที่ดีกว่า ทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย การใช้สารเสพติด ฐานะการเงิน ประวัติการก่ออาชญากรรม ทั้งนี้ โดยไม่สัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจของบ้านหรือเชาวน์ปัญญา (IQ) – Moffitt et al (2011) .A gradient of childhood self-control predicts health, wealth and public safety. Proceedings of the National Academy of Sciences of USA, 108 (7), 2693-2698. อ้างอิงใน Lynn Meltzer. Executive Function in Education, from theory to practice, 2nd edition, 2018. New York: Guilford Press. p.66. (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2561)

การวิจัยในเยอรมันติดตามเด็ก 2 กลุ่มคือเด็กอนุบาลเร่งเรียน และเด็กอนุบาลเรียนผ่านเล่นตั้งแต่อนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เด็กเร่งเรียนได้เปรียบด้านวิชาการแค้ในระยะแรก แต่พอถึงประถมศึกษาปีที่ 4 เด็กกลุ่มหลังกลับเก่งกว่าในทุกด้าน โดยเฉพาะการอ่านและคณิตศาสตร์ ทั้งนี้ กลุ่มเด็กเรียนผ่านเล่นมีการปรับตัวทางสังคมและอารมณ์ดีกว่ากลุ่มเด็กเร่งเรียน (Suggate, Sebastian, 2012)นอกจากนั้น งานวิจัยระยะยาวในเดนมาร์กที่ศึกษาข้อมูลประชากรตั้งแต่ข้อมูลการตั้งครรภ์ การคลอด การเข้าโรงเรียนเมื่ออายุ 6 ปี แล้วติดตามไปจนถึงอายุ 7 ปี และ 11 ปี เพื่อดู

ภาวะสุขภาพจิต โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่เริ่มเรียนเมื่อต้นปี คืออายุ 6 ปีเล็กน้อย กับกลุ่มที่เริ่มเรียนเมื่อปลายปี คือเกือบจะ 7 ปี รวมทั้งสิ้น 50,000 ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่เริ่มเรียนช้ากว่า จะมีปัญหาสมาธิสั้น (attention deficit) และอยู่ไม่นิ่ง (hyperactive) น้อยกว่าเด็กที่เริ่มเรียนเร็วกว่า (Thomas S. Dee and Hans Henrik Sievertsen, 2015 อ้างถึงใน ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2561)

กล่าวคือการเร่งเรียนเร็วอาจจะทำให้เด็กดูคล้ายจะอ่านออกเขียนได้เร็ว แต่ไม่ได้พิสูจน์ว่าการอ่านเอาเรื่อง เก็บประเด็น และความสามารถวิพากษ์จะดีตามไปด้วย อีกทั้งการคิดเลขได้เร็วไม่ได้บอกว่าความสามารถด้านตรรกะหรือการให้เหตุผลจะดีตามไปด้วย

นอกจากนี้ งานวิจัยด้านการศึกษายุคใหม่ในปัจจุบันยังระบุด้วยว่า การเรียนการสอนที่เน้นการแข่งขัน เน้นการสอบ เริ่มไม่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานยุคใหม่ ที่ไม่ได้รับคนเข้าทำงานโดยดูจากคะแนนสอบ แต่ประเมินจากความสามารถในการทำงานเป็นหลัก (ธเนศน์ นุ่นมัน, 2561)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาตัวอย่างจากต่างประเทศโดยประเทศที่ศึกษาคือสาธารณรัฐฟินแลนด์ เนื่องจากในช่วงเวลาแค่ครึ่งศตวรรษ สาธารณรัฐฟินแลนด์ที่มีประชากร 5.4 ล้านคนสามารถเปลี่ยนจากประเทศที่มีเศรษฐกิจการเกษตรและป่าไม้ มาเป็นประเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสมัยใหม่ (ปรีดี บุญซื่อ, 2560) โดยสาธารณรัฐฟินแลนด์ได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศมหาอำนาจด้านการศึกษา ชื่อเสียงโด่งดังของสาธารณรัฐฟินแลนด์มาจากผลการสำรวจของกลุ่ม OECD เรียกว่า Program for International Student Assessment (PISA) ที่มีการสำรวจทุก ๆ 3 ปี โดยเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนอายุ 15 ปี ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ นักเรียนของสาธารณรัฐฟินแลนด์ติดอันดับสูงทั้ง 3 ด้าน (ปรีดี บุญซื่อ, 2560)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสาธารณรัฐฟินแลนด์ได้รับแนวคิดที่เชื่อว่า เด็กควรได้รับการจัดการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข โดยอาศัยการต่อยอดความรู้ใหม่ ๆ จากประสบการณ์เดิมผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมุ่งเน้นให้เด็กมีทัศนคติทางบวกต่อตนเอง รู้จักกฎระเบียบของสังคม มีพัฒนาการด้านภาษาและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านคณิตศาสตร์ ด้านคุณธรรมและศาสนา ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านพัฒนาการของร่างกาย และการเคลื่อนไหว และด้านศิลปะและวัฒนธรรม (สมสุดา มัธยมจันทร์, ม.ป.ป., น. 4-17)

การศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการเรียนที่เด็กได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการเล่น ไม่เน้นการสอบที่เด็กต้องแข่งขันกับผู้อื่น แต่เน้นให้เด็กเชื่อมั่นในตัวเอง แข่งขันกับตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มที่ตามศักยภาพ ดังนั้น สาธารณรัฐฟินแลนด์จึงได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีการจัดการศึกษาที่ดีที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง

สาธารณรัฐฟินแลนด์แบ่งการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กแรกเกิดถึงอายุ 7 ปีออกเป็น 2 ระดับ คือ(สมสุดา มัชฌิมจันทร์, ม.ป.ป., น. 4-17)

1. ระดับการดูแลและการให้การศึกษา (Early Childhood Education and Care) ซึ่งในระดับนี้ มุ่งเน้นที่การดูแลเด็กในด้านสุขภาพอนามัยและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นของเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี การเรียนในระดับนี้เน้นให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุขโดยไม่เน้นวิชาการมากนัก ผู้ปกครองสามารถเลือกรับบริการทางการศึกษาระดับนี้ได้ 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก ที่ผู้ปกครองสามารถพาเด็กมาให้ศูนย์รับเลี้ยงช่วยดูแล โดยเสียค่าบริการให้กับศูนย์ตามขนาดของครอบครัวและรายได้ของผู้ปกครอง และอีกรูปแบบหนึ่งคือ ผู้ปกครองจัดการศึกษาและดูแลเด็กเองที่บ้าน โดยรัฐบาลมอบเงินสนับสนุนการศึกษาให้ และมีการสุ่มตรวจสอบคุณภาพของการจัดการศึกษาตามบ้าน

2. ระดับการให้การศึกษาแก่เด็ก 1 ปี ก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (Pre-primary education) การศึกษาระดับนี้จัดให้สำหรับเด็กที่มีอายุ 6 ปี โดยกฎหมายได้กำหนดว่าเด็กชาวฟินแลนด์ทุกคนที่มีอายุ 6 ปี จะต้องเข้ารับการศึกษาระดับนี้เป็นเวลา 1 ปี ก่อนเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ โดยกฎหมายนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ค.ศ. 2015 ดังนั้น จึงถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กปฐมวัยในสาธารณรัฐฟินแลนด์ (Finnish National Agency for Education, n.d.)

โดยเด็กชาวฟินแลนด์จะเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่ออายุ 7 ปี โดยไม่มีการสอบแข่งขันเพื่อเข้าเรียนทุกระดับ (วรินทร์ วุวงศ์, 2553 น. 215) โดย ธันว์ธิดา วงศ์ประสงค์ นักวิชาการสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.) กล่าวว่าตามปรัชญาการศึกษาของฟินแลนด์ การศึกษาของเด็กจะต้องช่วยรักษาความเป็นเด็กไว้ให้ได้มากที่สุด การเล่นจึงเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์พอๆ กับการเรียน แม้แต่ระดับประถมศึกษาก็ให้ความสำคัญกับการเล่นมากกว่าการเรียนที่เป็นวิชาการ (ธเนศน์ นุ่นมัน, 2561)

The Act on Early Childhood Education and Care 540/2018, section 3 กำหนดจุดมุ่งหมายของการดูแลและการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ ดังนี้ (Janniina Vlasov, et al., 2019, p. 18-19)

1. ส่งเสริมการเจริญเติบโต พัฒนาการ สุขภาพอนามัย และสวัสดิภาพเด็กทุกคนแบบองค์รวมให้สมตามวัยและพัฒนาการ
2. สนับสนุนเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งความเสมอภาคทางการศึกษา
3. ดำเนินกิจกรรมการสอนที่หลากหลายผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะและมรดกทางวัฒนธรรมและนำไปสู่ประสบการณ์การเรียนรู้ในเชิงบวก

4. ตรวจสอบให้แน่ใจว่าสภาพแวดล้อมในการดูแล ส่งเสริม พัฒนา การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย

5. อารมณ์ดีซึ่งวิธีการปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพและทำให้เกิดความมั่นใจว่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคลากรการศึกษาปฐมวัยจะมีความมั่นคงและยืนยาวที่สุด

6. จัดให้เด็กปฐมวัยทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการได้รับการดูแล และการศึกษา ส่งเสริมความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางเพศและช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการทำ ความเข้าใจและเคารพมรดกทางวัฒนธรรมทั่วไปและภูมิหลังทางภาษา วัฒนธรรม ศาสนา และอุดมการณ์ ของกันและกัน

7. รับรู้ถึงความต้องการของเด็กปฐมวัยที่จะได้รับการสนับสนุนเป็นรายบุคคลและให้การสนับสนุนที่เหมาะสมแก่เด็กในการศึกษาและการดูแล รวมถึงการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ จากหลากหลายทางวิชาชีพเมื่อจำเป็น

8. พัฒนาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัย ส่งเสริมความสามารถของเด็กปฐมวัยในการทำงานเป็นกลุ่ม และชี้แนะเด็กให้เรียนรู้ความรู้ความรับผิดชอบ การเคารพผู้อื่นและการเป็นสมาชิกของสังคม

9. ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเด็ก ๆ สามารถมีส่วนร่วมและมีความสามารถในการจัดการเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับพวกเขาเอง

10. ร่วมกับเด็กและผู้ปกครองของเด็กหรือบุคคลอื่นที่ดูแลเด็กเพื่อประโยชน์ในการสร้าง พัฒนาการที่สมดุลและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม รวมถึงสนับสนุนผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นที่ดูแลเด็กในการเลี้ยงดูเด็กด้วย

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสาธารณรัฐฟินแลนด์มุ่งส่งเสริม การเจริญเติบโต พัฒนาการ สุขภาพอนามัย และสวัสดิภาพเด็กทุกคนแบบองค์รวมตามวัยและ พัฒนาการ สนับสนุนเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นการเรียนรู้ใน เชิงบวกผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะ อย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วยความเคารพมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิหลังทางภาษา วัฒนธรรม ศาสนา และอุดมการณ์ของกันและกัน ส่งเสริมความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางเพศ รวมทั้ง ความเสมอภาคทางการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของเด็กและผู้ปกครองของเด็กหรือบุคคลอื่นที่ดูแล เด็กเพื่อให้มีความสามารถในการจัดการเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพวกเขาเองได้

นอกจากนั้น จากเอกสารคำชี้แจงประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนา เด็กปฐมวัย พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ยัง ได้เน้นย้ำถึงการสร้างรอยเชื่อมต่อกันที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัย โดยให้ระบุว่าการเปลี่ยนผ่านจากระดับ อนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น เป็นอีกหนึ่ง

ช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก หากเด็กเข้าสู่ช่วงดังกล่าวโดยไม่ราบรื่น ปรับตัวไม่ได้ ถูกกดดันให้ต้องเข้าสู่ประถมศึกษาโดยไม่มีความพร้อม พบว่านำไปสู่ความเครียด และกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องไปอีกยาวนาน (คณะกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

UNESCO ชี้ว่า ช่วงอายุ 6 - 8 ปี เป็นรอยเชื่อมต่อไปสู่การศึกษาอย่างเป็นทางการ ที่เด็กยังต้องการความรัก ความปลอดภัย และความห่วงใยเป็นหลักต่อเนื่องมาจากปฐมวัยตอนต้น (คณะกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

หน่วยงานการศึกษาของประเทศไอร์แลนด์ (National Council for Curriculum and Assessment : NCCA) of Ireland ยืนยันจากการทบทวนงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่าประสบการณ์ที่เป็นบวกในช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญนี้ เป็นเครื่องทำนายความสำเร็จในอนาคตของเด็ก ทั้งด้านสังคม อารมณ์ และการศึกษา รวมทั้งชี้ว่า ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านนี้เป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้ง พ่อแม่ ครอบครัว ครูเด็กเล็ก และครูประถมจะต้องรับรู้ เข้าใจ สื่อสารและร่วมมือกัน เพื่อจะสนับสนุนช่วงเปลี่ยนจากระดับอนุบาลเข้าสู่ระดับประถมศึกษาของเด็กให้ราบรื่น เกิดผลดี NCCA ยังชี้ต่อไปว่า ต้องเปลี่ยนความเข้าใจเรื่อง “เด็กมีความพร้อมต่อการเข้าโรงเรียน” ให้ถูกต้อง และสำหรับโรงเรียนก็จะต้อง “มีความพร้อม” ที่จะรับเด็กที่ส่งต่อมาจากระดับอนุบาลอย่างถูกต้องด้วย ข้อค้นพบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ได้แก่ “การเปลี่ยนผ่านด้วยดีจะส่งผลกระทบยาวต่อความสำเร็จในการศึกษาและพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของเด็ก (Centre for Excellence and Outcomes in Children and Young People’s Services, 2010, อ้างถึงใน คณะกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

โดยสรุปคือในช่วงปฐมวัยสมองจะเปิดรับการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ดังนั้น ในช่วงปฐมวัยเด็กควรได้รับการฝึกทักษะด้านพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางอารมณ์ การพูดและการเคลื่อนไหว การเร่งเรียนเร็วอาจจะทำให้เด็กดูคล้ายจะอ่านออกเขียนได้เร็ว แต่ไม่ได้พิสูจน์ว่าการอ่านเอาเรื่อง เก็บประเด็น และความสามารถวิพากษ์จะดีตามไปด้วย อีกทั้งการคิดเลขได้เร็ว มิได้บอกความสามารถด้านตรรกะหรือการให้เหตุผลจะดีตามไปด้วย เมื่อศึกษาแนวทางการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์ก็พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสาธารณรัฐฟินแลนด์มุ่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติทางบวกต่อตนเอง เรียนรู้กฎระเบียบข้อบังคับ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะ อย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย อีกทั้งยังมุ่งปลูกจิตสำนึกให้เด็กตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมรอบตัว โดยให้ความสำคัญกับการเล่นแม้ในช่วงชั้นประถม นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับการสร้างรอยต่อที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัย โดยมีการให้การศึกษาแก่เด็ก 1 ปี ก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (Pre-primary Education) เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่

การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก และในการเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ก็ไม่มีการสอบเข้า

3 แนวคิดเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จากปัญหาคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหลื่อมล้ำแตกต่างสูงมาก ทำให้ผู้ปกครองในเศรษฐกิจฐานะคนชั้นกลางขึ้นไป เกิดค่านิยมนำลูกไปสอบคัดเลือกเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงแทนที่จะเลือกโรงเรียนใกล้บ้าน ซึ่งแม้ผู้ปกครองเด็กที่นำลูกไปสอบเข้าในแต่ละปี จะมีจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับเด็กปฐมวัยที่ต้องเข้าเรียนในปีนั้น ๆ ทั้งหมด แต่สถานะเช่นนี้ก็ได้กลายเป็นกระแสค่านิยมที่ครอบงำสังคมไทยมากกว่า 30 ปี ทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลได้รับผลกระทบไปทั่วประเทศ กล่าวคือ ครูปฐมวัยถูกกดดันทั้งจากผู้ปกครองและผู้บริหารให้ต้องเร่งสอนวิชา ทั้งที่หลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอนุบาลจะต้องเน้นที่การเรียนรู้บนฐานการเล่น (Play-Based Learning) เรียนรู้แบบ Active Learning (Thaireform, 2561)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษากรณีของสาธารณรัฐฟินแลนด์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยสาธารณรัฐฟินแลนด์นั้นมีแนวความคิดว่าการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองฟินแลนด์ทุกคน ดังนั้นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา คือ การยกระดับคุณภาพและการให้โอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกัน ดังปรากฏใน The Basic Education Act (628/1998), section 2 ที่กำหนดว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของนักเรียนให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นสมาชิกของสังคมที่รับผิดชอบอย่างมีจรรยาบรรณ และเพื่อให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เป้าหมายของการศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา มุ่งปรับปรุงขีดความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก ส่งเสริมความมีอารยธรรม (Promote Civilization) และความเท่าเทียมกันในสังคม เตรียมเด็กเข้าสู่ระบบการศึกษาและการพัฒนาตนเองในชีวิต*

ปาสี ซอห์ลเบิร์ก นักการศึกษาคนสำคัญของสาธารณรัฐฟินแลนด์ ได้อภิปรายถึงนโยบายการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์ที่ขนานรับแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาของนานาชาติ ในขณะเดียวกันก็เชื่อมโยงกับรูปแบบรัฐสวัสดิการและพัฒนาการในภาพรวมของเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งปาสี ซอห์ลเบิร์ก เรียกสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ว่า “วิถีฟินแลนด์” โดยอาจสรุปโมเดลการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาวิถีฟินแลนด์ (Finnish Model) ได้ดังนี้ (ปาสี ซอห์ลเบิร์ก, 2559, น.291-292)

1) เน้นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมากกว่าการแข่งขันระหว่างโรงเรียน โดยข้อสันนิษฐานพื้นฐานคือ การให้การศึกษาประชาชนเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ความร่วมมือ การสร้างเครือข่าย และการแบ่งปันความคิดระหว่างโรงเรียนจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ในที่สุด

2) ปรับการเรียนรู้ให้เหมาะกับนักเรียนรายบุคคล โดยตั้งกรอบระดับชาติที่ยืดหยุ่นได้ สำหรับการวางแผนหลักสูตรในระดับโรงเรียน เพื่อให้สามารถหาวิธีการที่ดีที่สุดในการสร้างการเรียนรู้ที่ปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

3) เน้นพัฒนาการเป็นองค์รวมมากกว่าที่จะเน้นการอ่าน เขียน และคณิตศาสตร์ โดยเป้าหมายของการศึกษาคือการค้นหาพรสวรรค์ของนักเรียนแต่ละคนให้พบ

4) มอบหมายความรับผิดชอบที่มีฐานมาจากความเชื่อใจ โดยค่อย ๆ สร้างวัฒนธรรมและความไว้วางใจเชื่อใจภายในระบบการศึกษา เชื่อมมั่นในความเป็นมืออาชีพของครูใหญ่และครูมากกว่าการตรวจผลลัพธ์

5) ความเสมอภาคของผลลัพธ์ แนวคิดพื้นฐานคือ นักเรียนทุกคนควรมีโอกาสเท่าเทียมกันในการประสบความสำเร็จด้านการศึกษาที่โรงเรียน โดยการสร้างโรงเรียนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันจึงสำคัญมากกว่าให้พ่อแม่เลือกโรงเรียนที่ดีที่สุด เพราะการเลือกโรงเรียนมักนำไปสู่การแบ่งแยกกัน ซึ่งจะยิ่งไปเพิ่มความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์มากขึ้นไปอีก

ในปี ค.ศ. 2011 เมื่อปาลิ ซอห์ลเบิร์ก เดินทางไปแลกเปลี่ยนความเห็นกับครูในโรงเรียนแห่งหนึ่งในนิวยอร์ก โดยพูดถึงความแตกต่างระหว่างโรงเรียนของสหรัฐอเมริกา กับสาธารณรัฐฟินแลนด์ มีประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งที่ซอห์ลเบิร์กพูด และคนอาจจะฟังแบบผ่านไปคือ “ในฟินแลนด์ ไม่มีโรงเรียนเอกชน” ในทางปฏิบัติ นักเรียนและนักศึกษาทุกคนในสาธารณรัฐฟินแลนด์ เข้าเรียนสถาบันการศึกษาของรัฐ ไม่ว่าจะระดับอนุบาลหรือระดับปริญญาเอก โดยสาธารณรัฐฟินแลนด์มองการศึกษาแบบ “อุปทาน” (Supply Approach) คือการมองว่าการศึกษาเป็นเรื่องสิทธิมนุษยชนพื้นฐาน โดยเห็นว่า เป้าหมายการศึกษา คือการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมแก่พลเมืองทุกคน และเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกคน เมื่อสาธารณรัฐฟินแลนด์ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษ 1970 ให้โรงเรียนมีหลักสูตรเป็นเอกภาพเดียวกัน เป้าหมายการปฏิรูปก็เพื่อให้สาธารณรัฐฟินแลนด์บรรลุเป้าหมาย การเป็นประเทศที่เศรษฐกิจอิงอาศัยองค์ความรู้ และประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 (ปรีดี บุญซื่อ, 2560)

ในหนังสือเรื่อง Finnish Lessons 2.0 ของปาลิ ซอห์ลเบิร์ก ระบุว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นอุปสรรคที่ขวางกั้นความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ของชีวิตคนเรา (คลอเดีย วอลลิน, 2561) โดยปาลิ ซอห์ลเบิร์ก เปรียบเทียบข้อมูลรายได้ประชากรในประเทศกลุ่ม OECD กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ PISA แล้วได้ข้อสรุปว่า “มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายรายได้ของประชากรกับผลการเรียนของเด็ก ซึ่งแม้จะไม่ใช่ความสัมพันธ์ที่โดดเด่นชัดเจนแต่ก็ยอมรับได้ที่แสดงให้เห็นว่ายิ่งสังคมมีความเสมอภาคมากเท่าไร เด็กนักเรียนก็ดูจะมีผลการเรียนดีขึ้นเท่านั้น” (คลอเดีย วอลลิน, 2561)

ปาสิ ซอห์ลเบิร์ก ระบุว่า ยิ่งประเทศมีความเสมอภาคมากเท่าใด (วัดจากข้อมูลเชิงสถิติ) ประชากรก็ยิ่งมีการศึกษา และสุขภาพจิตดีมากขึ้นเท่านั้น อีกทั้งยังมีอัตราเด็กเล็กเรียนกลางคันมี ปัญหาโรคอ้วน และการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นน้อยกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่มีปัญหาความเหลื่อมล้ำ ระหว่างคนจนและคนรวยมากกว่า ซึ่งความไม่เสมอภาคเหล่านี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการเรียน การสอนในโรงเรียน (คลอเดีย วอลลิน, 2561) โดยในงานมหกรรมความรู้ ครั้งที่ 5 ที่จัดโดยสำนักงาน บริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ปาสิ ซอห์ลเบิร์กได้ระบุว่า “สถานการณ์การศึกษา ของไทย ส่วนสำคัญคือเรื่องความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ซึ่งถ้าสร้างสิ่งนี้ให้เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็ง การจัดการศึกษาจะเป็นไปตามที่หลาย ๆ คนคาดหวังไว้ ขณะเดียวกันระบบการศึกษา โรงเรียนต้อง ทำให้เด็กรู้จักตัวเอง ความชอบ ความต้องการของตัวเอง และมีความคิดอยากเรียนรู้ ต่อยอดในสิ่งที่ ตนเองเรียนมา นอกจากนี้ รัฐบาลต้องสร้างโอกาส ความเท่าเทียมให้เกิดขึ้นแก่เด็กทุกคน โดยเฉพาะ เด็กด้อยโอกาส เพราะถ้าเราสร้างความเสมอภาคได้ จะไม่ทำให้เกิดการแข่งขันในการเลือกโรงเรียน เนื่องจากทุกโรงเรียนเหมือนกันหมด รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครอง ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แก่ลูก” (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), 2559)

ตาม Basic Education Act (628/1998) Section 4 วรรค 1 กำหนดให้หน่วยงาน ท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กวัยเรียนภาคบังคับ และการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา (Pre-primary Education) ในช่วงปีก่อนการศึกษาภาคบังคับ ที่อาศัยอยู่ใน พื้นที่ของตน โดยหน่วยงานท้องถิ่นอาจจัดบริการที่อ้างถึงในส่วนนี้เพียงอย่างเดียวหรือร่วมกับ หน่วยงานท้องถิ่นอื่น ๆ หรือซื้อบริการจากผู้ให้บริการการศึกษาทั้งภาครัฐหรือเอกชนก็ได้ โดย หน่วยงานท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบให้แน่ใจว่าบริการที่ได้มานั้นได้รับการจัดการตาม พระราชบัญญัตินี้ และตาม Section 6 วรรค 1 ได้กำหนดเพิ่มเติมว่า ต้องจัดให้มีการศึกษาในเขต เทศบาลเพื่อให้นักเรียนเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนอย่างปลอดภัยและสั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงที่อยู่อาศัย ที่ตั้งของโรงเรียน สถานศึกษาอื่น ๆ และระบบขนส่งสาธารณะ ทั้งนี้ ให้รวมถึง เด็กที่เข้าร่วมบริการรับเลี้ยงเด็กในการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

โดยสรุปคือ สาธารณรัฐฟินแลนด์ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพและการให้ โอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกันเป็นอย่างมาก การสร้างโรงเรียนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันจึงสำคัญ มากกว่าให้พ่อแม่เลือกโรงเรียนที่ดีที่สุด ไม่มีโรงเรียนเอกชน หน่วยงานท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ จัดการศึกษาให้เด็ก โดยการกำหนดโรงเรียนต้องคำนึงถึงการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนอย่าง ปลอดภัยและสั้นที่สุด ซึ่งรัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ รวมถึงไม่มีการสอบเข้าในทุกระดับชั้น ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ผ่านมา

4. สารสำคัญของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564

4.1 หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564 มีหลักการว่า “ให้มีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย” โดยมีเหตุผลว่า “โดยที่มาตรา 54 ประกอบกับมาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาเพื่อการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย ดังนั้นสมควรให้เด็กเล็กซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยนั้นได้รับการคุ้มครองและดูแล มีพัฒนาการที่รอบด้าน ได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ทัวถึง และเสมอภาค มีการส่งเสริมการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น”

4.2 หมวด 1 บททั่วไป

(1) การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและพัฒนาการที่ดี ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด มีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรีย์และวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก รวมทั้งให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (มาตรา 5)

(2) หน้าที่ของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(2.1) ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันในการดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยและดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามที่คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยกำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าว (มาตรา 6)

(2.2) บิดา มารดา และผู้ปกครองมีหน้าที่ต้องจัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย (มาตรา 7)

(2.3) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน้าที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แต่ต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย (มาตรา 8)

4.3 หมวด 2 คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(1) คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือ

รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านการสาธารณสุขและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านละหนึ่งคน และด้านการบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวนสองคนซึ่งอย่างน้อยต้องมาจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยภาครัฐจำนวนหนึ่งคน โดยมีเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา 9)

(2) คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย อนุมัติแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย บูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย กำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ติดตามและส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและครูอาจารย์สามารถดูแลเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพตามหลักการและปรัชญาของการพัฒนาเด็กปฐมวัย (มาตรา 14)

(3) คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการในเรื่องจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย กำหนดแนวทางบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการ กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำสมรรถนะและตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา 17)

(4) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม งานวิชาการ การศึกษาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ (มาตรา 18)

4.4 หมวด 3 แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

ให้คณะกรรมการเสนอแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อคณะรัฐมนตรี โดยแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาการใช้บังคับแผน การบริหารและพัฒนาเด็กปฐมวัย วิธีปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแผนงานและโครงการของหน่วยงาน การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงาน การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมในครอบครัวและชุมชน การจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย และการจัดทำฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว โดยให้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน้าที่ติดตามให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือภาคเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ปฏิบัติหรือดำเนินการตามแผนดังกล่าว (มาตรา 19 ถึงมาตรา 22)

4.5 หมวด 4 การพัฒนาเด็กปฐมวัย

(1) ในการผลิตครูหรือพัฒนาครูด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามหลักการและปรัชญาของการพัฒนาเด็กปฐมวัย (มาตรา 23)

(2) ให้สถานพยาบาลของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชนที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุขแก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย จัดให้มีการให้บริการสุขภาพแก่มารดาและบุตรอย่างทั่วถึง โดยให้บริการวางแผนครอบครัว การอนามัยเจริญพันธุ์ การฝากครรภ์ การเตรียมความพร้อมการเป็นบิดามารดา ตลอดจนให้บริการการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมโภชนาการ การส่งเสริมพัฒนาการ และการส่งเสริมให้นมมารดาแก่บุตรตั้งแต่แรกเกิดอย่างน้อยหกเดือน (มาตรา 24)

(3) ให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย จัดให้มีการอบรมเลี้ยงดู เพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 25)

(4) หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชน ที่มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องจัดสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิแก่เด็กปฐมวัย รวมทั้งติดตามดูแลเด็กปฐมวัยให้ได้รับสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึง (มาตรา 26)

(5) ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุข จัดการศึกษา และจัดสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิแก่เด็กปฐมวัยต้องดำเนินการให้ความรู้ ส่งเสริมทักษะ และสร้างเสริมเจตคติที่ดีแก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องจัดให้มีการคัดกรองเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่อง ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสหรือต้องการการพัฒนาเป็นพิเศษ ที่เป็นระบบและได้มาตรฐาน (มาตรา 27)

(6) ให้มีการดำเนินการแบบบูรณาการในหน่วยงานเดียวกัน (One Stop Service) โดยจัดให้มีการให้บริการสาธารณสุข จัดการศึกษา และจัดสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิในหน่วยงานเดียวกันได้ (มาตรา 28)

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับการแก้ปัญหา การพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย” ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการ การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี เอกสารข้อเท็จจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาหลักจิตวิทยา กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และสภาพปัญหาในสังคมไทยปัจจุบัน 2) .เพื่อศึกษาพระราชบัญญัติการ พัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา โดยวิธีการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตการศึกษา
2. วิธีการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. ระยะเวลาในการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับการแก้ปัญหา การพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย” ผู้ศึกษามุ่งศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่ เกี่ยวข้อง (Documentary Research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ถูกต้องและ เหมาะสม เป็นไปตามหลักวิชาการต่าง ๆ ทั้งในแง่ของประสาทวิทยา แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ แนว ทางการดำเนินงานของต่างประเทศที่เป็นต้นแบบ และนำมาศึกษาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการอธิบายในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) รายละเอียดเนื้อหา สารสำคัญของเรื่องดังกล่าว

2. วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากหนังสือ เอกสารวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และการทบทวนแนวคิดทางวิชาการเพื่อใช้อธิบาย รายละเอียด เนื้อหา และสาระสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยและพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย พ.ศ.2562

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การศึกษา ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหา วัตถุประสงค์ แนวทางการศึกษา และดำเนินการแก้ไขปรับปรุง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา

4. ระยะเวลาในการศึกษา

งานวิชาการ เรื่อง ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับการแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 4 เดือน มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) กำหนดรูปแบบและนำเสนอเค้าโครงการศึกษา เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564
- 2) ดำเนินการศึกษา เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2564
- 3) สรุปและวิเคราะห์ผลการศึกษา เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564
- 4) นำเสนอผลการศึกษาดับสมบูรณ์ เดือนมกราคม พ.ศ. 2565

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการทบทวนทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งหัวข้อเพื่อการวิเคราะห์ความเหมาะสมของพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้ดังนี้

- 1) อายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ
- 2) การพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมตามพระราชบัญญัติ
- 3) การลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติ
- 4) มาตรการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

1. อายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ

จากข้อมูลทางวิชาการในบทที่ 2 อาจพิจารณาเกี่ยวกับอายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ อายุที่เริ่มคุ้มครอง และอายุที่คุ้มครองไปถึง โดยใน ส่วนอายุที่เริ่มคุ้มครองนั้น ทั้งจากงานวิจัยด้านประสาทวิทยาศาสตร์ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการทำงานของสมองเด็กปฐมวัย และด้านเศรษฐศาสตร์ที่พิจารณาความคุ้มค่าต่อการลงทุนในเด็กปฐมวัย ต่างก็ให้ความสำคัญตั้งแต่การปฏิสนธิ เนื่องจากในแง่ประสาทวิทยาศาสตร์นั้นสมองมีการพัฒนาตั้งแต่ปฏิสนธิ และมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงขวบปีแรก และในแง่ความคุ้มค่า ทางเศรษฐศาสตร์ตามงานวิจัยของ Heckman ก็ระบุว่า การลงทุนตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์ให้ผลตอบแทนสูงที่สุด นอกจากนั้นการกำหนดช่วงปฐมวัยโดยองค์การระหว่างประเทศนั้น UNICEF's Programme Guidance for Early Childhood Development' (Internal Document), (2017) ก็ให้นิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” โดยเริ่มคุ้มครองตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ถึงคลอดด้วย ในส่วนอายุที่คุ้มครองไปถึงนั้น ทั้งองค์การ UNESCO และ UNICEF ต่างก็ครอบคลุมถึงอายุ 8 ปี

ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษากร่าง และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2561 เพื่อส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กำหนดเกี่ยวกับขอบเขตอายุของเด็กที่ได้รับความคุ้มครอง ไว้ในร่างมาตรา 4 ร่างมาตรา 6 ร่างมาตรา 9 และ ร่างมาตรา 39 ดังนี้

“มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ ...

“เด็กปฐมวัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าแปดปีบริบูรณ์ไม่ว่าจะมีสัญชาติใด และให้หมายความรวมถึงทารกในครรภ์มารดาตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงก่อนคลอดด้วย

มาตรา 6 ระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็นสี่ช่วง ดังนี้

- (1) ช่วงก่อนคลอด หรือทารกในครรภ์มารดา
- (2) ช่วงแรกเกิด ถึงก่อนอายุสามปีบริบูรณ์ หรือช่วงวัยเด็กเล็ก
- (3) ช่วงอายุสามปีบริบูรณ์ ถึงก่อนอายุหกปีบริบูรณ์ หรือ ช่วงเด็กก่อนวัยเรียน หรือ ช่วงวัยอนุบาล
- (4) ช่วงอายุหกปีบริบูรณ์ ถึงก่อนอายุแปดปีบริบูรณ์ หรือ ช่วงวัยรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษาปีที่หนึ่งถึงปีที่สอง”

“มาตรา 9 (7) จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยในช่วงรอยต่อระหว่างระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่องและราบรื่น”

“มาตรา 39 ให้มีหน่วยให้บริการทางสาธารณสุข มีหน้าที่ในการให้บริการแก่หญิงมีครรภ์ เด็กปฐมวัยและบุคคลในครอบครัวของเด็กปฐมวัย ดังต่อไปนี้

(1) ให้บริการในการวางแผนครอบครัว อนามัยเจริญพันธุ์ ฝากครรภ์ การเตรียมความพร้อมการเป็นพ่อแม่ การให้บริการสุขภาพแม่และเด็ก การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมโภชนาการ และส่งเสริมการให้นมแม่แก่บุตรอย่างน้อยหกเดือน

(2) ให้ความรู้ ส่งเสริมทักษะ และสร้างเสริมเจตคติเชิงบวกแก่บุคคลในครอบครัวของเด็กปฐมวัย ในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย”

ในขณะที่ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 บัญญัติไว้ในมาตราต่างๆ ดังนี้

“มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็กปฐมวัย” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีบริบูรณ์ และให้หมายความรวมถึงเด็กซึ่งต้องได้รับการพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษา

“การพัฒนาเด็กปฐมวัย” หมายความว่า การดูแล การพัฒนา และการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย หญิงตั้งครรภ์ หรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัย”

“มาตรา 5 การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) ให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและ พัฒนาการที่ดี...”

“มาตรา 14 คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

... (3) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย”

“มาตรา 24 สถานพยาบาลของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคเอกชน ที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุขแก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการให้บริการสุขภาพแก่มารดาและบุตรอย่างทั่วถึง โดยให้บริการวางแผนครอบครัว การอนามัยเจริญพันธุ์

การฝากครรภ์ การเตรียมความพร้อมการเป็นบิดามารดา ตลอดจนให้บริการการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมโภชนาการ การส่งเสริมพัฒนาการ และการส่งเสริมการให้นมมารดาแก่บุตรตั้งแต่แรกเกิดอย่างน้อยหกเดือน”

แสดงให้เห็นว่าตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษากร่าง (ร่างฉบับคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบวันที่ 24 ตุลาคม 2561) และพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย 2562 ได้บัญญัติเกี่ยวกับขอบเขตอายุของเด็กที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ไว้ โดยในส่วนอายุที่เริ่มคุ้มครองนั้น ทั้งร่างพระราชบัญญัติ และพระราชบัญญัติ ต่างให้ความสำคัญกับเด็กปฐมวัยตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และรวมไปถึงตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ โดยให้ความสำคัญผ่านการวางแผนครอบครัว การอนามัยเจริญพันธุ์ การฝากครรภ์ การเตรียมความพร้อมการเป็นบิดามารดา ตลอดจนให้บริการการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมโภชนาการด้วย แต่ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. (ฉบับคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบวันที่ 24 ตุลาคม 2561) จะบัญญัติคุ้มครองไว้อย่างชัดเจนกว่า เพราะเป็นการบัญญัติบทนิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” ไว้อย่างชัดเจนว่าให้รวมไปถึงตัวอ่อนในครรภ์ตั้งแต่ปฏิสนธิโดยตรง ในขณะที่พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย 2562 แม้จะมีบทบัญญัติที่ให้การคุ้มครองเด็กในครรภ์ผ่านมารดาแต่การนิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” ต้องมีการตีความต่อไปว่าเริ่มนับแต่เมื่อใด และจะรวมไปถึงตัวอ่อนในครรภ์ตั้งแต่ปฏิสนธิโดยตรงหรือไม่ ซึ่งการที่ไม่ได้บัญญัติไว้เช่นนี้ก็ต้องตีความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 15 ที่บัญญัติให้สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการบัญญัติให้ชัดเจนในคำนิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” มากกว่า

ในขณะที่อายุที่คุ้มครองไปถึงนั้น พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ให้ความคุ้มครองถึง 6 ปีบริบูรณ์เท่านั้น อีกทั้งยังไม่ได้บัญญัติรับรองการเปลี่ยนผ่านในช่วงรอยต่อระหว่างระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาให้มีความราบรื่นดังเช่นร่างมาตรา 9 ตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษากร่าง (ร่างฉบับคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบวันที่ 24 ตุลาคม 2561) แม้ตามมาตรา 14 จะให้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยก็ตามแต่ก็ถือว่าไม่มีความชัดเจนเพราะต้องขึ้นอยู่กับคณะกรรมการว่าจะออกนโยบายมาอย่างไร ทั้งนี้ การเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษานั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญ

ยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก หากเด็กเข้าสู่ช่วงดังกล่าวโดยไม่ราบรื่น ปรับตัวไม่ได้ ถูกกดดันให้ต้องเข้าสู่ระดับประถมศึกษาโดยไม่มีความพร้อม พบว่านำไปสู่ความเครียด และกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องไปอีกยาวนาน

ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการบัญญัติคุ้มครองไปถึงอายุ 8 ปี และรวมไปถึงช่วงวัยรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 2 ซึ่งเป็นไปตามการกำหนดช่วงปฐมวัยโดยองค์การระหว่างประเทศทั้ง UNESCO และ UNICEF และตามเอกสารคำชี้แจงประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษากร่าง (ร่างฉบับคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบวันที่ 24 ตุลาคม 2561) ซึ่งได้เน้นย้ำถึงการสร้างรอยเชื่อมต่อกับที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัย โดยให้ระบุว่าการเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษานั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก (คณะอนุกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

ดังนั้นจึงนำไปสู่การศึกษาในหัวข้อต่อไปว่าแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

2 แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมตามพระราชบัญญัติ

จากการศึกษาในบทที่ 2 พบว่าในช่วงปฐมวัยสมองจะเปิดรับการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ดังนั้นในช่วงปฐมวัยเด็กควรได้รับการฝึกทักษะด้านพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางอารมณ์ การพูดและการเคลื่อนไหว การเร่งเรียนเร็วอาจจะทำให้เด็กดูคล้ายจะอ่านออกเขียนได้เร็ว แต่มีได้พิสูจน์ว่าการอ่านเอาเรื่อง เก็บประเด็น และความสามารถวิพากษ์จะติดตามไปด้วย อีกทั้งการคิดเลขได้เร็วมิได้บอกว่าความสามารถด้านตรรกะหรือการให้เหตุผลจะดีตามไปด้วย เมื่อศึกษาแนวทางการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์ก็พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสาธารณรัฐฟินแลนด์มุ่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติทางบวกต่อตนเอง เรียนรู้กฎระเบียบข้อบังคับ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะ อย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย อีกทั้งยังมุ่งปลูกจิตสำนึกให้เด็กตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมนรอบตัว โดยให้ความสำคัญกับการเล่นแม้ในช่วงชั้นประถม นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างรอยต่อที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัย โดยมีการให้การศึกษาแก่เด็ก 1 ปี ก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (Pre-primary Education) เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษานั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก และในการเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ก็ไม่มีการสอบเข้า

ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 5 ว่า
“การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ ...

(2) ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด

(3) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ

(4) สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้

(5) บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

(6) ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย”

แสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะด้านพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีของเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับ The Act on Early Childhood Education and Care 540/2018 ของสาธารณรัฐฟินแลนด์ที่มุ่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติทางบวกต่อตนเอง เรียนรู้กฎระเบียบข้อบังคับ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะ อย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย อีกทั้งยังมุ่งปลูกจิตสำนึกให้เด็กตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมรอบตัว โดยให้ความสำคัญกับการเล่น

อย่างไรก็ตาม ในประเด็นของการสร้างรอยเชื่อมต่อกับโรงเรียนของเด็กปฐมวัยนั้น ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 14 โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ตาม (3) และ (6) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาด้วยวิธีการที่ไม่ใช่การสอบโดยมิให้มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ตาม (7) นอกจากนั้น ตามมาตรา 25 ยังได้กำหนดให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่องด้วย

ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการบัญญัติตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ยังไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร และใช้เวลาถึง 2 ปี กว่าที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจะมีมติเห็นชอบ ให้อยกเลิกการสอบข้อเขียน เพื่อรับเด็กเข้าเรียนระดับอนุบาลและประถมศึกษาชั้นปีที่

1 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 โดยให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาแนวทางการรับเด็กเข้าเรียนต่อไป อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการในวาระที่ นายจาตุรนต์ ฉายแสง ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เคยประกาศยกเลิกการสอบเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนการเข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาลนั้นไม่เคยมีการสอบ แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปกลับมีการสอบเข้าเรียนชั้นป.1 และรวมไปถึงการสอบเข้าเรียนชั้นอนุบาลด้วย (คมชัดลึกออนไลน์, 2564) ดังนั้นเรื่องดังกล่าวจึงต้องมีการติดตามต่อไป เนื่องจากการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวัตถุประสงค์ ในมาตรา 5 จะไม่สามารถสำเร็จได้หากยังคงมีการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาล 3 และระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการที่สอบซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้ การให้เด็กสอบเข้าเพื่อศึกษาในระดับอนุบาล 3 และประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอบแข่งขันนำไปสู่ปัญหาเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่จะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

3. การลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติ

จากปัญหาคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหลื่อมล้ำแตกต่างสูงมาก ทำให้ผู้ปกครองในเศรษฐกิจฐานะคนชั้นกลางขึ้นไป เกิดค่านิยมนำลูกไปสอบคัดเลือกเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงแทนที่จะเลือกโรงเรียนใกล้บ้าน ซึ่งแม้ผู้ปกครองเด็กที่นำลูกไปสอบเข้าในแต่ละปี จะมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับเด็กปฐมวัยที่ต้องเข้าเรียนในปีนั้น ๆ ทั้งหมด แต่สถานะเช่นนี้ก็ได้กลายเป็นกระแสค่านิยมที่ครอบงำสังคมไทยมากกว่า 30 ปี ทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลได้รับผลกระทบไปทั่วประเทศ กล่าวคือ ครูปฐมวัยถูกกดดันทั้งจากผู้ปกครองและผู้บริหารให้ต้องเร่งสอนวิชา ทั้งที่หลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอนุบาลจะต้องเน้นที่การเรียนรู้บนฐานการเล่น (Play-Based Learning) เรียนรู้แบบ Active Learning (Thaireform, 2561)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษารณีของสาธารณรัฐฟินแลนด์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยสรุปคือ สาธารณรัฐฟินแลนด์ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพและการให้โอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกันเป็นอย่างมาก การสร้างโรงเรียนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันจึงสำคัญมากกว่าให้พ่อแม่เลือกโรงเรียนที่ดีที่สุด ไม่มีโรงเรียนเอกชน หน่วยงานท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้เด็ก โดยการกำหนดโรงเรียนต้องคำนึงถึงการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนอย่างปลอดภัยและสั้นที่สุด ซึ่งรัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ รวมถึงไม่มีการสอบเข้าในทุกะดับชั้นตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ผ่านมา

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษาไว้ เพียงแต่มีการกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในหลายมาตรา โดยเฉพาะในมาตรา 6 ที่บัญญัติว่า “ให้หน่วยงานของรัฐ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยและดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามที่คณะกรรมการกำหนด...” และมาตรา 21 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว รวมถึงในหมวด 4 การพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุขแก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการให้บริการสุขภาพแก่มารดาและบุตรอย่างทั่วถึง และให้ความรู้ ส่งเสริมทักษะ และสร้างเสริมเจตคติที่ดีแก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง

ทั้งนี้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าจะด้วยปัจจัยที่แตกต่างกัน เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้เป็นรัฐสวัสดิการ และเดิมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งก็ไม่เคยให้บริการด้านการศึกษามาก่อน แต่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่น เช่นสถานบริการรับเลี้ยงดูแล พัฒนาเด็ก ศูนย์รับเลี้ยงเด็กในสถานประกอบการ ในกำกับดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ ชั้นเตรียมอนุบาล อนุบาลในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงโรงเรียนอนุบาลเอกชนต่าง ๆ ที่ดำเนินงานมาอย่างยาวนาน ซึ่งหากจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้นอย่างเช่นระบบการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์อาจต้องพิจารณาประกอบกับกฎหมายการศึกษาอื่น อาทิพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ที่ยกระดับการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในเชิงพื้นที่ รวมถึงต้องใช้เวลา และอาจต้องมีการถอดรื้อระบบการศึกษาทั้งระบบ โดยนำแนวคิดของประเทศฟินแลนด์มาใช้เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจด้านการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น แต่ยังไม่เป็นการบังคับ เนื่องจากต้องพิจารณาความพร้อมของแต่ละท้องถิ่น

นอกจากนั้น ประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับความเสมอภาคทางการศึกษามากยิ่งขึ้นโดยอาจเริ่มจากประเด็นรับเด็กเพื่อเข้าศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลได้รับผลกระทบไปทั่วประเทศ และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องไปดำเนินการต่อไป

4. มาตรการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ดังที่พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติบทนิยาม คำว่า “สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย” ไว้ในมาตรา

3 เพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยบัญญัติว่า “สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย” หมายความว่า ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการหรือเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ สถานรับเลี้ยงเด็ก และสถานสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กซึ่งมีเด็กปฐมวัยอยู่ในความคุ้มครองดูแลหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งโรงเรียน ศูนย์การเรียน หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน และสถาบันศาสนา ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย” ดังนั้น สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 เรื่องแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ว่าเป็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางเทคนิคหรือเป็นเรื่องซึ่งต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกอบการตัดสินใจของผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้รัฐมนตรีและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ตามมาตรา 9 (2) ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกสมาคมสันติบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย รวมถึงให้มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านการสาธารณสุข ด้านสังคมสงเคราะห์ และด้านสื่อสารมวลชน ด้านละหนึ่งคน และด้านการบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวนสองคน ซึ่งมาจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยภาครัฐหนึ่งคนและภาคเอกชนหนึ่งคน และให้เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ เนื่องจากการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน การที่กฎหมายกำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่งจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเป็นกลไกในการประสานนโยบายเข้ากับการทำงานของคณะกรรมการจากแต่ละภาคส่วนเพื่อกำหนดนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นอกจากนั้น การที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้บัญญัติคำว่า “...หรือผู้แทน” ทำให้การมอบให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทนย่อมไม่อาจทำได้ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการใด ๆ ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจและการดำเนินการของคณะกรรมการย่อมผูกพันกรรมการในตำแหน่งมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยที่มิมีการกำหนดไว้ใน มาตรา 15 ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ดังนั้นจึงน่าจะแก้ไขปัญหาที่กรรมการโดยตำแหน่งไม่เข้าร่วมประชุม เนื่องจากมีการบัญญัติให้รัฐมนตรีหรือผู้บริหารของหน่วยงานเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่งในกฎหมายหลายฉบับ ดังที่ประสบปัญหากับคณะกรรมการต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย

ในส่วนประเด็นเกี่ยวกับความต่อเนื่องในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการโดยตำแหน่งที่อาจเกิดขึ้นหากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองนั้น นอกจากจะมีการกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ยังมีการกำหนดให้คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง และให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ ซึ่งจะช่วยให้งานต่าง ๆ ของคณะกรรมการมีความต่อเนื่องและราบรื่น

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดในมาตรา 21 ว่าเมื่อได้มีการประกาศแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว และกำหนดในมาตรา 22 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยหรือภาคเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย และในกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติหรือไม่ดำเนินการตามแผนดังกล่าว ให้คณะกรรมการแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชน แล้วแต่กรณี แก้ไขหรือระงับยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนดด้วย นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดใน มาตรา 15 (5) ที่ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เป็นไปตามนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วย จึงน่าจะเป็นการประกันการทำงานของคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการติดตามและประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการนั้น ไม่ได้บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติแต่อย่างใด ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการทำงานในระบบคณะกรรมการที่ประกอบด้วยกรรมการจากหลายฝ่ายที่อาจมีความยุ่งยากในการทำงาน จนอาจถึงขั้นมีการเลื่อนการพิจารณาโดยไม่มีการดำเนินการสิ่งใดเลย ซึ่งเป็นปัญหาของระบบคณะกรรมการตามกฎหมาย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กับ การแก้ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและเพื่อศึกษาเกี่ยวกับหลักวิชาการในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สภาพปัญหาในสังคมไทยปัจจุบัน และแนวทางของสาธารณรัฐฟินแลนด์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากหนังสือ เอกสารวิชาการ บทความ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.สรุป

จากปัญหาในการพัฒนาเด็กปฐมวัย นำไปสู่การพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เมื่อศึกษากฎหมายฉบับดังกล่าว พบว่ามีความพยายามยกร่างเพื่อให้อยู่บนหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย สรุปได้ดังนี้

1) ในส่วนของอายุของเด็กปฐมวัยที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายนั้น อาจแบ่งได้เป็นอายุที่เริ่มคุ้มครอง และอายุที่คุ้มครองไปถึง โดยในส่วนของอายุที่เริ่มคุ้มครองนั้น ทั้งจากงานวิจัยด้านประสาทวิทยาศาสตร์ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการทำงานของสมองเด็กปฐมวัย และด้านเศรษฐศาสตร์ที่พิจารณาความคุ้มค่าต่อการลงทุนในเด็กปฐมวัย ต่างก็ให้ความสำคัญตั้งแต่การปฏิสนธิ เนื่องจากในแง่ประสาทวิทยาศาสตร์นั้นสมองมีการพัฒนาตั้งแต่ปฏิสนธิ และมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงขวบปีแรก และคุ้มค่ามากที่สุดทางเศรษฐศาสตร์ นอกจากนั้น การกำหนดช่วงปฐมวัยโดย UNICEF นิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” โดยเริ่มคุ้มครองตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ในส่วนอายุที่คุ้มครองไปถึงนั้น ทั้งองค์การ UNESCO และ UNICEF ต่างก็คุ้มครองถึงอายุ 8 ปี

แสดงให้เห็นว่าในส่วนของอายุที่เริ่มคุ้มครองนั้น กฎหมายให้ความสำคัญกับเด็กปฐมวัยตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และรวมไปถึงตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ โดยเป็นการให้ความสำคัญผ่านการวางแผนครอบครัว การอนามัยเจริญพันธุ์ การฝากครรภ์ การเตรียมความพร้อมการเป็นบิดามารดา ตลอดจนให้บริการการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมโภชนาการ อย่างไรก็ตามนิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” ตามมาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “เด็กปฐมวัย” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีบริบูรณ์...” จึงต้องมีการตีความต่อไปว่าเริ่มนับแต่เมื่อใด จะรวมไปถึงตัวอ่อนในครรภ์ตั้งแต่ปฏิสนธิโดยตรงหรือไม่ ซึ่งการที่ไม่ได้บัญญัติไว้เช่นนี้ก็ตีความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 15 ที่บัญญัติให้

สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นที่ควรจะมีการบัญญัติให้ชัดเจนในคำนิยามคำว่า “เด็กปฐมวัย” มากกว่า

ในขณะที่อายุที่คุ้มครองไปถึงนั้น พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ให้ความคุ้มครองถึง 6 ปีบริบูรณ์เท่านั้น แม้ตามมาตรา 14 จะให้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยก็ตามแต่ก็ถือว่าไม่มีความชัดเจนเพราะต้องขึ้นอยู่กับคณะกรรมการว่าจะออกนโยบายมาอย่างไร ทั้งนี้ การเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก หากเด็กเข้าสู่ช่วงดังกล่าวโดยไม่ราบรื่น ปรับตัวไม่ได้ ถูกกดดันให้ต้องเข้าสู่ระดับประถมศึกษาโดยไม่มีความพร้อม พบว่านำไปสู่ความเครียด และกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องไปอีกยาวนาน

ผู้ศึกษามีความเห็นที่ควรบัญญัติคุ้มครองไปถึงอายุ 8 ปี และรวมไปถึงช่วงวัยรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 2 ซึ่งเป็นไปตามการกำหนดช่วงปฐมวัยโดยองค์การระหว่างประเทศทั้ง UNESCO และ UNICEF และตามเอกสารคำชี้แจงประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งได้เน้นย้ำถึงการสร้างรอยเชื่อมต่อที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัย โดยให้ระบุว่าการเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก (คณะอนุกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

2) ในส่วนแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมเนื่องจากในช่วงปฐมวัยสมองจะเปิดรับการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ดังนั้นในช่วงปฐมวัยเด็กควรได้รับการฝึกทักษะด้านพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางอารมณ์ การพูดและการเคลื่อนไหว การเร่งเรียนเร็วจะทำให้สูญเสียโอกาสในการฝึกทักษะต่าง ๆ เหล่านั้น นอกจากนั้น การเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น ยังเป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก หากเด็กเข้าสู่ช่วงดังกล่าวโดยไม่ราบรื่น ปรับตัวไม่ได้ ถูกกดดันให้ต้องเข้าสู่ประถมศึกษาโดยไม่มีความพร้อม พบว่านำไปสู่ความเครียด และกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องไปอีกยาวนาน

เมื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์ พบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาปฐมวัยของสาธารณรัฐฟินแลนด์มุ่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติทางบวกต่อตนเอง เรียนรู้ ภาวะเป็ยบ ข้อบังคับ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะ อย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย อีกทั้ง ยังมุ่งปลูกจิตสำนึกให้เด็กตระหนักถึงความ

รับผิดชอบตนเองและสังคมรอบตัว โดยให้ความสำคัญกับการเล่นเสรีในช่วงชั้นประถมศึกษา นอกจากนั้น ยังให้ความสำคัญกับการสร้างรอยต่อที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัย โดยมีการให้การศึกษาแก่เด็ก 1 ปี ก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (Pre-primary education) เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านจากระดับอนุบาลของเด็กปฐมวัย เข้าสู่การศึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงชั้นประถมศึกษานั้น เป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาที่สำคัญยิ่งยวดต่อพัฒนาการของเด็ก และจากนั้นก็สามารรถเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ได้โดยไม่มี การสอบเข้า

แสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะด้านพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีของเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับ The Act on Early Childhood Education and Care 540/2018 ของสาธารณรัฐฟินแลนด์ที่มุ่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติทางบวกต่อตนเอง เรียนรู้กฎระเบียบข้อบังคับ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยผ่านการเล่นของเด็ก กิจกรรมการออกกำลังกาย ศิลปะ อย่างถูกสุขอนามัยและปลอดภัย อีกทั้งยังมุ่งปลูกจิตสำนึกให้เด็กตระหนักถึงความรับผิดชอบตนเองและสังคมรอบตัว โดยให้ความสำคัญกับการเล่น

อย่างไรก็ตาม ในประเด็นของการสร้างรอยต่อที่ราบรื่นของเด็กปฐมวัยนั้น ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 14 โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ตาม (3) และ (6) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาด้วยวิธีการที่ไม่ใช่การสอบโดยมิให้มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ตาม (7) นอกจากนั้น ตามมาตรา 25 ยังได้กำหนดให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่องด้วย

ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการบัญญัติตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ยังไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร และใช้เวลาถึง 2 ปี กว่าที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจะมีมติเห็นชอบ ให้ออกเลิกการสอบข้อเขียน เพื่อรับเด็กเข้าเรียนระดับอนุบาลและประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 โดยให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาแนวทางการรับเด็กเข้าเรียนต่อไป อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการในวาระที่ นายจาตุรนต์ ฉายแสง ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เคยประกาศยกเลิกการสอบเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนการเข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาลนั้นไม่เคยมีการสอบ แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปกลับมีการสอบเข้าเรียนชั้นป.1 และรวมไปถึงการสอบเข้าเรียนชั้นอนุบาลด้วย (คมชัดลึกออนไลน์, 2564) ดังนั้นเรื่องดังกล่าวจึงต้องมีการติดตามต่อไป เนื่องจากการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวัตถุประสงค์ ในมาตรา 5 จะไม่

สามารถสำเร็จได้หากยังคงมีการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาล 3 และระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการที่สอบซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้ การให้เด็กสอบเข้าเพื่อศึกษาในระดับอนุบาล 3 และประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอบแข่งขันนำไปสู่ปัญหาเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่จะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

3) ในประเด็นเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำนั้น โดยสรุปคือ สาธารณรัฐฟินแลนด์ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพและการให้โอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกันเป็นอย่างมาก การสร้างโรงเรียนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันจึงสำคัญมากกว่าให้พ่อแม่เลือกโรงเรียนที่ดีที่สุด ไม่มีโรงเรียนเอกชน และหน่วยงานท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้เด็ก โดยการกำหนดโรงเรียนต้องคำนึงถึงการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนอย่างปลอดภัยและสั้นที่สุด ซึ่งรัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ รวมถึงไม่มีการสอบเข้าในทุกระดับชั้น ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษาไว้ เพียงแต่มีการกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในหลายมาตรา โดยเฉพาะใน มาตรา 6 ที่บัญญัติว่า “ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยและดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามที่คณะกรรมการกำหนด...” และ มาตรา 21 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว รวมถึงใน หมวด 4 การพัฒนาเด็กปฐมวัยที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุขแก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการให้บริการสุขภาพแก่มารดาและบุตรอย่างทั่วถึงและให้ความรู้ ส่งเสริมทักษะ และสร้างเสริมเจตคติที่ดีแก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง ซึ่งการพัฒนาให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้นจะนำไปสู่การเข้าถึงการศึกษาที่เท่าเทียมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งยังขาดประสบการณ์ในการให้บริการด้านการศึกษา หากจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้น และมีการเพิ่มความร่วมมือระหว่างโรงเรียน การสร้างเครือข่าย และการแบ่งปันความคิดระหว่างโรงเรียน อย่างเช่นระบบการศึกษาของสาธารณรัฐฟินแลนด์อาจต้องพิจารณาประกอบกับกฎหมายการศึกษาอื่น เช่น พระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 รวมถึงอาจต้องมีการถอดรื้อระบบการศึกษาทั้งระบบ และต้องใช้เวลาในการดำเนินการ โดยอาจนำแนวคิดของประเทศฟินแลนด์มาใช้เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจด้านการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น แต่ยังไม่เป็นการบังคับ เนื่องจากต้องพิจารณาความพร้อมของแต่ละท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยอาจเริ่มจากประเด็น

การรับเด็กเพื่อเข้าศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลได้รับผลกระทบไปทั่วประเทศ และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องไปดำเนินการต่อไป

4) ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของหลายหน่วยงาน ดังที่พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติบทนิยาม คำว่า “สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย” ไว้ใน มาตรา 3 เพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการดำเนินงานอย่างบูรณาการ โดยบัญญัติให้รัฐมนตรีทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาเป็นคณะกรรมการ รวมถึงให้มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านการสาธารณสุข ด้านสังคมสงเคราะห์ และด้านสื่อสารมวลชน และด้านการบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีการบัญญัติให้การดำเนินงานของคณะกรรมการผู้พันกรรมการมากยิ่งขึ้น โดยการที่ร่างไม่ได้บัญญัติคำว่า “...หรือผู้แทน” ทำให้การมอบให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทนย่อมไม่อาจทำได้ และกำหนดไว้ใน มาตรา 15 ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ดังนั้น จึงน่าจะแก้ไขปัญหาที่กรรมการโดยตำแหน่งไม่เข้าร่วมประชุมได้

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว และหน้าที่ของคณะกรรมการในการติดตามให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือภาคเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการติดตามและประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการนั้น ไม่ได้บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติแต่อย่างใด ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการทำงานในระบบคณะกรรมการที่ประกอบด้วยกรรมการจากหลายฝ่ายที่อาจมีความยุ่งยากในการทำงาน จนอาจถึงขั้นมีการเลื่อนการพิจารณาโดยไม่มีการดำเนินการสิ่งใดเลย ซึ่งเป็นปัญหาของระบบคณะกรรมการตามกฎหมาย

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 พบว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีของเด็กปฐมวัย และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการใด ๆ จะต้องขับเคลื่อนผ่านนโยบายที่ออกโดยคณะกรรมการ รวมถึงต้องผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน ดังนั้น กฎหมายนี้จะสามารถดำเนินการให้สำเร็จได้หรือไม่ต้องขึ้นอยู่กับการทำงาน

ของคณะกรรมการเป็นสำคัญ หากคณะกรรมการไม่มีการดำเนินการก็อาจทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ การกำหนดอายุของเด็กปฐมวัยไว้เพียง 6 ปี โดยไม่รวม ช่วงวัยรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษา ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยสำเร็จได้ด้วยดี แต่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้เป็นเพียงเรื่องที่คณะกรรมการต้องคำนึงถึงเพื่อเสนอแนะและให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยเท่านั้น นอกจากนี้ การที่กฎหมายไม่มีบทกำหนดโทษใด ๆ รวมถึงไม่ได้มีการบัญญัติให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐสภาก็อาจเป็นปัญหาในแง่ของการบังคับให้รัฐมนตรี และหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กำหนดไว้ด้วย ดังนั้น จึงควรมีการติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีการออกนโยบายและดำเนินการตามนโยบายเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม ครบถ้วนหรือไม่

บรรณานุกรม

หนังสือ

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560.). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่40 ก, น. 1 – 90.

“พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562” (30 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 136 ตอนที่56 ก, น. 5 – 16.

กนิษฐา ทัทมอญ, วาริรัตน์ แก้วอุไร, อมรรัตน์ วัฒนารุ, และอังคณา อ่อนชาน. (เมษายน – มิถุนายน 2559) การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐานและการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(2), 25-36.

ปาสี ซอห์ลเบิร์ก (2559). Finnish Lessons 2.0 ปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จ บทเรียนแนวใหม่จากฟินแลนด์. (วิชา ปิตขามุก, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส พับลิชชิง เฮาส์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานการศึกษาสภาวะการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Jack P. Shonkoff. (2015). The neurobiology of early childhood development and the foundation of a sustainable society. In P.T.M.Marope & Y.Kaga (Eds.), Investing against Evidence: The Global State of Early Childhood Care and Education (pp. 55-71). France: UNESCO.

Janniina Vlasov, Jenni Salminen, Laura Repo, Kirsti Karila, Susanna Kinnunen, Virpi Mattila, Thomas Nukarinen, Sanna Parrila and Hanna Sulonen. Guidelines and recommendations for evaluating the quality of early childhood education and care. Finland :Finnish Education Evaluation Centre.

Pia Rebello Britto and Tara Doole (Ed.). (2017). Early Moments Matter for every child. New York, USA: UNICEF.

ฐานข้อมูลออนไลน์

คมชัดลึก ออนไลน์ (3 ธ.ค 2564) . เคาะแล้ว มติ "บอร์ดกพลฐ." ยกเลิกสอบเข้าเรียนชั้น อนุบาล-ป.1.

สืบค้น 10 มกราคม 2565 จาก <https://www.komchadluek.net/news/495436>.

ไทยรัฐออนไลน์. (3 มิ.ย. 2559) .ผลสำรวจเผย พ่อแม่ยุคใหม่ใช้เทคโนโลยีเลี้ยงลูก มีเวลาให้ลูกน้อย.

สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก

https://www.thairath.co.th/content/631352?fbclid=IwAR1LxNlNY7x5G29T0fbojWmbZ_5zBw1onAAarL6FEftA3s9t0i0aa4Doks

กนิษฐา ทัพมอญ, วาริรัตน์ แก้วอุไร, อมรรัตน์ วัฒนารธร, และอังคณา อ่อนธาน. (เมษายน – มิถุนายน

2559) การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐานและการเรียนรู้

แบบร่วมมือที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสาร

ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(2), 25-36.

กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (ตุลาคม 2561)

รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี 2561. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก

https://www.dcy.go.th/webnew/upload/download/file_th_20181211144021_1.pdf

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาและสภาการศึกษา.รายงานพันธกิจปฏิรูปการศึกษาไทย .

(ม.ป.ป.) สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก

<http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1734-file.pdf>.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (มกราคม 2564) . รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ประจำปี 2562.เสนอต่อ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ

มั่นคงของมนุษย์. สืบค้น 5 มีนาคม 2565 จาก

https://www.dcy.go.th/dcy/webnew/upload/download/file_th_20212201151946_1.pdf.

คณะอนุกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (พฤศจิกายน 2561).

เอกสารคำชี้แจงประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.

สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก

https://drive.google.com/file/d/14bOiCLrP33H0W2rq_TMpq0d46P-FKzQL/view

- คอลลีเดีย วอลลิน. (3 ตุลาคม 2561) การศึกษาฟินแลนด์: "ยิ่งประเทศมีความเสมอภาคมากเท่าใด ประชากรก็ยิ่งมีการศึกษา และสุขภาพจิตดีมากขึ้น. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.bbc.com/thai/features-45698818>
- ธเนศน์ นุ่นมัน. (10 ม.ค. 2561) นับถอยหลังสอบเข้า ป.1 กวดวิชาหนัก ระวังลูกเครียด. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.posttoday.com/politic/report/534621>
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์.(6 สิงหาคม 2561). เพราะอะไรจึงไม่ควรเรียนหนังสืออย่างจริงจังก่อน 7 ขวบ. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://thepotential.org/2018/08/06/ef-and-education/>
- ปรีดี บุญซื่อ. (21 พฤศจิกายน 2017). การศึกษาที่เป็นเลิศของฟินแลนด์ ให้บทเรียนสากลแก่ประเทศต่างๆอย่างไร?. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://thaipublica.org/2017/11/pridi75/>
- วรินทร์ ววงศ์. (2553). ครูฟินแลนด์จากมุมมองของญี่ปุ่น. ใน ปราณี จงสุจริตธรรม (บรรณาธิการ). เอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา ครั้งที่ 3 (มนุษยศาสตร์และการศึกษา). กรุงเทพฯ: โครงการญี่ปุ่นศึกษาในประเทศไทย.น.215. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก http://jsat.or.th/wp-content/uploads/2018/01/%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B8%B8%E0%B8%A9%E0%B8%A2%E0%B9%8C%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B9%8C%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2_3.pdf
- วีระชาติ กิเลนทอง.(27 กุมภาพันธ์ 2560). การพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อสังคมที่เสมอภาคและเศรษฐกิจที่ยั่งยืน. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.pier.or.th/abridged/2017/05/>.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2558).สรุปผลการวิจัย PISA 2015. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER6/DRAWER056/GENERAL/DATA0000/00000070.PDF>

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (2559). เปิดสมองไปกับวิธีการเรียนรู้ในโลกใหม่ โดย Dr. Pasi Sahlberg. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก
<http://www.okmd.or.th/knowledge-festival/articles/644/>

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) (24 มีนาคม 2558). เปิดสถานการณ์เด็กปฐมวัย พบปรากฏการณ์เร่งเรียนตั้งแต่วัยอนุบาล. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก
<http://www.qlf.or.th/Home/Contents/1009?fbclid=IwAR29PhcBJw8YcGOHcAn5airHMLpOCmn1YtTNSilFqGu3RR4I9XOoHH5gqd0>.

องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2559). การเสริมสร้างสมองที่ดีกว่า : ขยายขอบเขตของความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2564 จาก
<https://www.unicef.org/thailand/sites/unicef.org.thailand/files/2018-06/Building-better-brains-TH.PDF>.

Centre for Excellence and Outcomes in Children and Young People's Services (C4EO). (2010) อ้างถึงในคณะอนุกรรมการเด็กเล็ก คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (พฤศจิกายน 2561). เอกสารคำชี้แจงประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก
https://drive.google.com/file/d/14bOiCLrP33H0W2rq_TMpq0d46P-FKzQL/view

Finnish National Agency for Education (n.d) .Early childhood education and care. Retrieved 16 Nov 2021, from
https://www.oph.fi/english/education_system/early_childhood_education.

H Focus. (24 มิถุนายน 2559) วิกฤตพัฒนาการเด็กปฐมวัยของไทย ต่ำกว่ามาตรฐานถึง 30% เร่งค้นหาเพื่อแก้ไขทันท่วงที. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก
<https://www.hfocus.org/content/2016/06/12324>.

James Heckman. (n.d.). The Heckman Curve. Retrieved November 13, 2021 from
<https://heckmanequation.org/resource/the-heckman-curve/>. Janniina Vlasov, Jenni Salminen, Laura Repo, Kirsti Karila, Susanna Kinnunen, Virpi Mattila, Thomas Nukarinen, Sanna Parrila and Hanna Sulonen. Guidelines and

recommendations for evaluating the quality of early childhood education and care. Finnish Education Evaluation Centre: Tammerfors. 2019.

Nelson, C. (2000). From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development. Retrieved 15 Nov, 2021 from <https://www.educateschools.org/the-challenge/human-brain-development-chart/>.

Suggate, Sebastian, P. (2012). "Watering the garden before the rainstorm: The case of early reading." Edited by Sebastian Suggate and Elaine Reese. Contemporary debates in child development and education. Abingdon, UK: Routledge, Taylor & Francis. pp. 181-190. In Nancy Carlsson-Paige, GERALYN Bywater McLaughlin and Joan Wolfsheimer Almon. (2015) Reading Instruction in Kindergarten: Little to Gain and Much to Lose. Retrieved 16 Nov 2021. https://deyproject.files.wordpress.com/2015/01/readinginkindergarten_online-1.pdf.

Thaireform (10 พฤษภาคม 2561).เปิดคำชี้แจงประกอบการเสนอ ร่างพ.ร.บ.การพัฒนาเด็กปฐมวัย ฯ กับมาตรา 10 เลิกสอบเข้า ป.1. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.isranews.org/thaireform/thaireform-documentary/65827-child-65827.html>

Thomas S. Dee and Hans Henrik Sievertsen (2015). The Gift of Time? School Starting Age and Mental Health (CEPA Working Paper No.15-08). Retrieved from Stanford Center for Education Policy Analysis: <http://cepa.stanford.edu/wp15-08> อ้างถึงใน ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ (6 สิงหาคม 2018).เพราะอะไรจึงไม่ควรเรียนหนังสืออย่างจริงจังก่อน 7 ขวบ: นพ.ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://thepotential.org/2018/08/06/ef-and-education/>

UNDP (2557). รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย พ.ศ. 2557: การพัฒนาคนในบริบทอาเซียน. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564 จาก

http://www.th.undp.org/content/dam/thailand/docs/publications/nhdr14_th.pdf

UNESCO. (n.d.). Early childhood care and education. Retrieved November 12, 2018 from <https://en.unesco.org/themes/early-childhood-care-and-education>

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ
การพัฒนาเด็กปฐมวัย
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็กปฐมวัย” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีบริบูรณ์ และให้หมายความรวมถึง
เด็กซึ่งต้องได้รับการพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษา

“การพัฒนาเด็กปฐมวัย” หมายความว่า การดูแล การพัฒนา และการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก
เด็กปฐมวัย หญิงตั้งครรภ์ หรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัย

“ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

“สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย” หมายความว่า ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการหรือเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ สถานรับเลี้ยงเด็ก และสถานสงเคราะห์ ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กซึ่งมีเด็กปฐมวัยอยู่ในความคุ้มครองดูแล หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน และสถาบันศาสนา ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและพัฒนาการที่ดี

(๒) ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด

(๓) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ

(๔) สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้

(๕) บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

(๖) ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัย และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ดูแล

เด็กปฐมวัยจัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าว

มาตรา ๗ บิดา มารดา และผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๘ การจัดการเรียนรู้ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แต่ต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกสภาคมนตรีนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสภาคมนตรีบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และนายกสภาคมนตรีบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านการสาธารณสุข ด้านสังคมสงเคราะห์ และด้านสื่อสารมวลชน ด้านละหนึ่งคน และด้านการบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวนสองคน ซึ่งมาจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยภาครัฐหนึ่งคนและภาคเอกชนหนึ่งคน

ให้เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๓) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๓) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) ขาดประชุมคณะกรรมการสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) นายกรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ โดยในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้นำไปปฏิบัติ

(๒) อนุมัติแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

(๔) เสนอให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๕) บูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เป็นไปตามนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๖) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

(๘) กำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๙) ติดตามและส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ

(๑๐) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๑๑) ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและครูอาจารย์สามารถดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพตามหลักการและปรัชญาของการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๑๒) ประสานงานและให้ข้อมูลแก่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเด็กปฐมวัยซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

(๒) กำหนดแนวทางบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการบูรณาการการจัดบริการในแต่ละช่วงรอยต่อของเด็กปฐมวัย

(๓) จัดทำแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๔) กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๕) จัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๖) จัดทำสมรรถนะและตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม งานวิชาการ การศึกษาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๒) วิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการเพื่อผลักดันและสนับสนุนการนำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนพิจารณาเสนอแนะแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการต่อคณะกรรมการ

(๓) จัดทำและพัฒนากลไกและระบบการประสานงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายในระดับจังหวัดและระดับอำเภอเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๕) ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๖) เสนอแนะแนวทางการจัดสรรและแสวงหาทรัพยากรเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อคณะกรรมการ

(๗) จัดให้มีการศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๘) สืบค้นและเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัยเพื่อจัดทำฐานข้อมูล รวมทั้งติดตามสถานการณ์เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย และเผยแพร่ข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย

(๙) จัดทำการประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

เลขาธิการสภาการศึกษาอาจมอบหมายให้รองเลขาธิการสภาการศึกษาคนหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบ บังคับบัญชางานการพัฒนาเด็กปฐมวัย แล้วรายงานต่อเลขาธิการสภาการศึกษาได้

หมวด ๓

แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเสนอแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนพัฒนาเด็กปฐมวัยใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นได้ โดยให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรา ๑๙ ต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาการใช้บังคับแผน การบริหารและพัฒนาเด็กปฐมวัย วิธีปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน และอย่างน้อยต้องมีแนวทางการดำเนินการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) แผนงานและโครงการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการใช้งบประมาณด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ

(๒) การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๓) การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๔) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมในครอบครัวและชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด

(๕) การจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสามารถ ศักยภาพ และคุณธรรม

(๖) การจัดทำฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย

มาตรา ๒๑ เมื่อได้มีการประกาศแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการติดตามให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือภาคเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ปฏิบัติหรือดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ในกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติหรือไม่ดำเนินการตามแผนดังกล่าว ให้คณะกรรมการแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชน แล้วแต่กรณี แก้ไขหรือระงับยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากยังไม่มีการปฏิบัติหรือดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งผู้ซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลทราบพร้อมด้วยเหตุผล เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

หมวด ๔

การพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๒๓ ในการผลิตครูหรือพัฒนาครูด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพื่อดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยตามหลักการและปรัชญาของการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ในการพัฒนาผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณของความเป็นผู้ดูแลเด็ก มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการดูแลเด็กปฐมวัยตามหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรา ๒๔ สถานพยาบาลของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชนที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุขแก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการให้บริการสุขภาพแก่มารดาและบุตรอย่างทั่วถึง โดยให้บริการวางแผนครอบครัว การอนามัยเจริญพันธุ์ การฝากครรภ์ การเตรียมความพร้อมการเป็นบิดามารดา ตลอดจนให้บริการการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมโภชนาการ การส่งเสริมพัฒนาการ และการส่งเสริมการให้นมมารดาแก่บุตรตั้งแต่แรกเกิดอย่างน้อยหกเดือน

มาตรา ๒๕ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการอบรมเลี้ยงดู เพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๒๖ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชน ที่มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องจัดสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิแก่เด็กปฐมวัย รวมทั้งติดตามดูแลเด็กปฐมวัยให้ได้รับสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึง

มาตรา ๒๗ นอกจากการดำเนินการตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุข จัดการศึกษา และจัดสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิแก่เด็กปฐมวัย ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความรู้ ส่งเสริมทักษะ และสร้างเสริมเจตคติที่ดีแก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง

(๒) จัดให้มีการคัดกรองที่เป็นระบบและได้มาตรฐานเพื่อค้นหาเด็กปฐมวัยที่พิการหรือมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม หรือสติปัญญา หรือเด็กปฐมวัยที่ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส หรือเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการการพัฒนาเป็นพิเศษอย่างทันที่ และจัดให้เด็กปฐมวัยเหล่านี้เข้าถึงสิทธิและได้รับโอกาสในการพัฒนาที่มีคุณภาพเป็นพิเศษ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการ รวมทั้งความช่วยเหลืออื่นใดทางการพัฒนาและการศึกษาที่สอดคล้องเหมาะสมกับความจำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน อาจดำเนินการแบบบูรณาการโดยจัดให้มีบริการสาธารณสุข จัดการศึกษา หรือจัดสวัสดิการและให้บริการด้านการคุ้มครองสิทธิแก่เด็กปฐมวัยในหน่วยงานเดียวกันได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๙ (๑) และ (๒) และให้เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๓) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๒๗ (๒) ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิและได้รับโอกาสในการพัฒนาที่มีคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการ รวมทั้งความช่วยเหลืออื่นใดทางการพัฒนาและการศึกษา ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความจำเป็นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มาใช้บังคับไปพลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการจะได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาเพื่อการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย ดังนั้นสมควรให้เด็กเล็กซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยนั้นได้รับการคุ้มครองและดูแล มีพัฒนาการที่รอบด้าน ได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ทัวถึง และเสมอภาค มีการส่งเสริมการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - ชื่อสกุล	ดวงกมล ทวีสุวรรณ
ตำแหน่งปัจจุบัน	นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการธิการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
คุณวุฒิการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ชื่อหน่วยงาน	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สถานที่ติดต่อ	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. 10300
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2242 5900 ต่อ 7111 มือถือ : 085-340-5445